

Новы Час

ПАМІЖ ПАРТЫЯЙ І РУХАМ

Стар. 4

У ПОШУКАХ АЎТАРА ПЕРАМОЖНАГА СЦЭНАРУ

«Вертыкаль» улады, створаная з мэтай рэалізацыі інтарэсаў аднаго чалавека, на спрэве робіцца «вертыкальлю» прыватных інтарэсаў усёй сукуннасці чыноўнікай, якія ёсць складаюць

Стар. 6

КАРоль ФІЛЬМАЎ КАТЕГОРЫІ «Б»

У Бангкоку пры загадковых абставінках памёр рэжысёр Дэвід Карадзін, якога лічылі каралём фільмаў катэгорыі «Б»

Стар. 13

«НАРЭШЦЕ ЯНЫ САБРАЛІСЯ РАЗАМ»

Беларускі павільён 53-й венецыянскай біенале на беразе Свіслачы

Стар. 15

ЧЫТАЙЦЕ

Ў НАСТУПНЫМ НУМАРЫ!

Нарыс Аляксея Хадыкі

Вершнікі на конях

З цыклу «Таямніцы беларускай гісторыі»

ГЕАПАЛІТЫКА

ЕЎРАСАЮЗАЎСКІЯ ПЕРНІКІ

Марыя КРУК

Еўрасаюз рыхтуеца да аднаўлення статуса адмысловага запрошанага ў Парламенцкай асамбліе Рады Еўропы для Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. Апеляцыя да выканання Беларуссю дванаццаці раней акрэсленых умоў ЕС набывае памяркоўны характар. Замест свядомства CMI, спынення палітычнай матываванага пераследу іншадумцаў чыноўнікі ЕС загаварылі пра адмену смяротнага пакарання. Быццам іншыя праблемы ўжо вырашаныя.

На знак збліжэння з Еўрасаюзом у Мінску адкрыўся інфармацийны пункт Рады Еўропы. Паводле слоў намесніцы генеральнага сакратара Рады Еўропы спадарыні Мод дэ Бур-Букікія, гэта «з’яўляецца пазітыўным адказам Рады Еўропы на знакі, зробленыя кіраўніцтвам Беларусі ў бок адкрыцці і гатоўнасці да супрацоўніцтва».

На прэсавай канферэнцыі з нагоды гэтай падзеі старшыня Камітэта міністэрства Рады Еўропы, міністр замежных спраў Славеніі Самуэль Жбагара паведаміў, што дэлегацыя мела шэраг сустрачай з высокастаўленымі асобамі Беларусі, дзе закраналіся перспектывы дыялога і супрацоўніцтва. «Я хачу бы заахвочыць Беларусь у рэалізацыі далейшых крокуў у адносінах выканання стандарту Еўропы», — заяўві госьць з ЕС. Таксама ён адзначыў, што спадзяеніца на «права палітычнай волі» беларускіх уладаў у пытанні адмены практыкавання пакарання. «Адмены

Фото Юрия Гайдукевича

смяротнага пакарання — гэта пытанне не рэферэндуму, а праіавы палітычнай волі з боку ўлад».

Паводле еўрапейскіх чыноўнікаў, марторый на смяротнае пакаранне стане важным сігналам пра гатоўнасць беларускіх уладаў працягваць збліжэнне з Радай Еўропы. Пра ранейшыя патрабаванні дамакратызацыі рэжыму прадстаўнікі Рады Еўропы амаль не ўзгадваюць. На пытанні пра палітвізняй Самуэль Жбагар ко-ратка заўважыў, што мае надзею на вырашэнне гэтай праблемы. «Мы спадзяемся, што бліжэйшым часам праблема мусіць быць вырашана, на tym ліку і адносна нядаўніх візін».

Пад «нядзяўнімі візінамі» меліся на ўзведзе Мікалай Аўтуховіч, Юрый Лявонаў, Уладзімір Асіленка, якія знаходзяцца пад арыштам чатыры месцы, і следства па іх спрэве працягнугае надалей. Справу вайскавых кіраўнікі многія праваабаронцы лічаць палітычным пераследам.

Працяг рэформаў у галіне дэмакратыі і правоў чалавека, па словаў кіраўніка зношнепалітычнага ведамства Славеніі Самуэля Жбагара, дазволіць у бліжэйшай будучыні прынесьці Беларусі ў Раду Еўропы. Чыноўнікі зазначыў, што Славенія як старшыня Камітэта міністэрства Рады Еўропы «будзе прыкладаць усе намаганні, каб ажыццяўіць гэту мэту». Пры гэтым ён спаслаўся на меркаванне міністэрства краінаў Рады Еўропы пра «вялікі прагрэс Беларусі ў галіне дэмакратыі і павагі праву чалавека».

Міністр замежных спраў Беларусі Сяргей Мартынаў атрыміў еўрачынўнікуў цалкам падзяліле: «Сітуацыя з дэмакратыі і правам чалавека ў Беларусі не горш, чым у краінах-суседзях і краінах Еўропа-союза. Калі бы наш парламент рыхтаваў даклад аб правах чалавека ў іншых краінах, то знайшоў бы што пакрытыкаўці». Хаця знутры краіны добра відаць, што «вялікі прагрэс» у

назначных сферах фактагалічнага падмацавання не мае.

Еўропа старанна выдае жаданне за рчаінасць. Напрыклад, дакладчыкі па Беларусі камісіі па палітычных пытаннях ПАРЕ Андрэя Рыгоні падрхтаваў чарговы даклад, у якім пералічвае шэраг пазітыўных зменаў (рэгістрацію руху «За свабоду», допуск у дзяржаўную друкарні і сетку распаўсоду газет «Народная Воля», «Наша Ніва» і «Узгорак»), стварэнне кансультатyўных радаў), якія з’яўляюцца важнымі крокамі ў бок дэмакратыі і верхавенства закона. Разам з тым, ігнаруючы факты наўясці ў краіне палітвізняй, у tym ліку адзінаццаці чалавек, якіх арганізацыя «Amnesty International» у мінулым вынікала сумлення, нерабілітатыўнай асуджаных з палітычных матывau асобаў (Аляксандар Казулін, Андрэй Кім, Сяргей Парсюковіч і іншыя), абмежаванні на распаўсюд целаму шэрагу недзяржаўных выданняў і многае іншае.

Нягледзячы на гэта, дакладчык прапанаваў вярнуць Беларусі статут адмысловага запрошанага, які дазваляе дэпутатам «парламента» краіны (абранага, паводле ацэнк АБСЕ, з парушэннямі заканадаўства) удзельнічаць у працы Парламенцкай асамбліе Рады Еўропы. Андрэя Рыгоні паведаміў, што на сесію ПАРЕ, дзе будзе вырашана пытанне пра вяртанне Беларусі статуса адмысловага запрошанага, прыедзе старшыня ніжняй палаты беларускага парламента Уладзімір Андрайчанка. «Яму будзе прадстаўлена мягчымасць выказаць сваё меркаванне не толькі адносна падрхтаванага мною дакладу, але і па перспектывах далейшага развіцця адносін паміж Беларусью і Радай Еўропы», — адзначыў дакладчык па Беларусі камісіі па палітычных пытаннях ПАРЕ.

Разам з тым Андрэя Рыгоні заявіў, што ражэнне пра вяртанне парламенту Беларусі статуту адмысловага запрошанага ў Парламенцкай асамбліе Рады Еўропы «нельга разглядаць як нейкі падарунак». «Наданне гэтага статуту звязана з праверкамі на адпаведнасць стандартам Рады Еўропы. У мім дакладзе паказаныя позыўныя крытыкі: мы просім, каб беларускімі ўладамі быт зробленыя наступныя крокі ў кірунку дэмакратызацыі краіны.

У мім дакладзе ўстаноўлены тэрмін на адзін год для таго, каб праверыць рэалізацыю гэтых крокоў», — сказаў Рыгоні. — Гэта не проста пусты гук або балбатня, таму што Рада Еўропы і ПАРЕ хочуць бачыць позыўныя вынікі. Праз год статут адмысловага запрошанага можа быць або падоўжаны, або скасаваны па выніках праверкі».

Дакладчык ПАРЕ адзначыў, калі будзе вернуты статут адмысловага запрошанага, у працы сесій ПАРЕ будзе ўдзельнічаць не толькі афіцыйная дэлегацыя Беларусі, але і на сталай аснове дэлегацыя апазицыі.

ФАКТЫ, ПАДЗЕІ, ЛЮДЗІ

2

▼ НАВІНЫ РЭГІЁНАЎ

МЯДЗЕЛ. ЛІДЭР ЧАРТАУ

Гурт «Da! Бл...» з вёскі Нарач пасля перамогі на попалацкім рок-фэсце «Ноч вайкала-2008» паабіядаў даць у «Тузін хітou» адну з сваіх галоўных песен. Нарачанцы абяцанне стрымалі — у новым туры на «Тузіне хітou» бізнес і ўзялі ён сябе. Музыкі прызнаюцца: самі не чакалі, што атрымаеца настолькі эмачыйна і прафесійна. «Эта песня падабаеца абласноўні ўсім!» — кажа лідэр гурта Віктар Мароз. Гурт «Da! Бл...» быў заснаваны шэсць гадоў таму ў вёсцы Нарач Мідзельская раёна Мінскай вобласці сбрамі-аднакласнікамі Віктарам Марозам і Віталем Апанько. Яны неаднайчы змянілі склад амаль што цалкам, гублялі ўсе магчымыя і немагчымыя рэпетыцыйныя кропкі, прадзіліся праз дзэрсію ды адсунасць хоць нейкіх перспектываў, але захоўваліся як творчая адзінка і настыпна канцэртавалі. У асноўным у бліжэйшыхрайцэнтрах — Паставах, Мядзеле. Апошнім часам музыкі актыўна выступаюць у Вілейцы і Глыбокім. Акрамя згаданай перамогі на фэсце «Ноч вайкала-2008», яны бралі ўдзел у «Рок-Калідзях-2008» у Горках, запісалі дэбютны альбом пад назвай «Пачвара», а цяпер працуяць над першым паўнавартасным дыскам, які плануюць выдаць на пачатку наступнага года.

ПАСТАВЫ. ДЫПЛАМАТЫ ЗНАЁМЯЦА З БЕЛАРУССЮ

Адкрыць для замежных дыпламатаў невядомую ім Беларусь — такую і афіцыйных дыпламатікі Беларусі, арганізуецца для іх днамі паездка ў Пастаўскі раён. Сіды пажадаць прыехаць наставычыя паслы з жонкамі, а таксама супрацоўнікі пасольстваў Эстоніі, Швейцарыі, Галандыі, Румыніі, Кітая, В'етнама, КНДР, Венесуэлы, Індіі, Расіі, Ірака, Венгріі, прадстаўнікі Еўрапейскага банка рэконструкцыі і развіцця, МВФ і Міжнароднай фінансавай карпарацыі — усюго 67 чалавек. Знаходствы з Пазэр'ем яны начапілі з аграгарадка Камаі, дзе ў касцёле пабывалі на канцэрце арганнай музыкі. Вельмі насычанай на працягу 6 гадзін была праграма іх знаходжэння ў Паставах. Гасцей прыняло кіраўніцтва раёна, правіла прэзэнтациі сваіх інвестыцыйных магчымасцей. Уздельнікі паездкі агледзелі ўсе славутасці райцэнтра, прагуляліся па Палацу Тызенгаўза, наберажнай, Пастаўскім гарадскім парку, агледзелі рэчную плошчу, забудаваную ў XVIII стагоддзі, храмы, музеи, Дом ремёстаў «Стары млын».

МИР. У ЧАКАННІ КРЫСА НОРМАНА

Выступ сувесця знакамітага ан-гліскага спевака абудзеца ў мурах Мірскага замка апўнучы 21 чэрвень і пройдзе ў межах серыі ўнікальных канцэртаў, якія абудзеца тут з 19 па 21 чэрвень згодна праекту «Музычныя вечарыны ў Мірскім замку». Культурная праграма разнастайнай. «Опер-Мадэрн» прадставіць салісты і аркестр Национальнага тэатра оперы і балета РБ: сувесцяна класіка ў сучаснай інтэрпрэтацыі. У гэтыя дні абудзеца выступ Анжалікі Агарбаш з дачкою, украінскіх гуртоў «Воллі Відапласава» і «Акеан Эльзы» і шведскага «Ase of Bose». Мерапрыемствы завершыцца феерверкам.

ЛЕЛЬЧЫЦЫ. ШЧЭБЕНЬ ДАЎ ПРАЦУ

На шчэбеневы завод «Глушкаўні» паступіла піць новых «БелАЗаў», і цяпер агулам тут налічваецца 16 адзінак гэтай айчыннай тэхнікі, з дапамогаю якой здзяйсняеца вываз горнай масы. Акрамя таго, з Германіі былі пастаўлены 2 экскаваторы. Гэта паспрыяла аднаўленню працы прадпрыемства, на якім яшчэ год таму зношанаасць абсталявання складала 90 працэнт, а рабочыя звыльніліся, бо заробкі быly малыя.

Аснова прадпрыемства — кар'ер «Сялянская ніва». На дадзены момант запасы кар'ера складаюць 350 мільёнаў кубаметраў. Спэцыялісты гарантуюць, што ёсць дадатковыя плошчы здабычи парод яшчэ на 216 гектараў і ў глыбіню 130 метраў.

Прадукцыя завода запатрабавана не толькі ў дарожнай, але і ў будаўнічай сферы.

АСТРАВЕЦ. ДАПАМАГЛІ ДЗЕЦЯМ

«Зрабі крок — дапамажы нам, дапамагчы іншым». Пад такім дэвізам праішла моладзевая акцыя «50 кроکаў». У гандлёвым павільён «Міленія» людзі прыходзілі па розных прычынах: каго зацікаўілі незвычайнія белыя сляды, што вялі ў краму, каго атрыгнуўся на заклік валанчэр'яу у майках з эмблемай Чырвонай Крыжа, якія запрашалі прынесьці ўздел у акцыі, а хтоські проста зайшоў сюды за пакупкамі. Абяжыўкі не засталіся: кожны прынёс ўздел у акцыі — купіў сродак асабістай гігіене і ахвяраваў гроши для хворых і малазабіспеччаных дзяцей. І сваім учынкам зрабіў кагосці кръху шчаслівішым. Па агульных выніках, у акцыі прынялі ўдзел больш за 300 чалавек. Сабрана 108 адзінак сродкай асабістай гігіене і 355500 рубліў. Рэчы ўжо адправіліся дзецям, а на гроши закуплены памперсы.

Падрыхтаваў Язэп Палубятка

► СУД

СПРАВА ЧАТЫРНАЦЦАЦІ

Суд над фігурантам «справы

чатырнаццаці» Максімам

Дашуком пачнёцца 15

чэрвень ў 10.15 у судзе

Маскоўскага раёна Мінска.

Пра гэта белапАН паведаміла

прэс-сакратар міжнароднай

маладзёжнай арганізацыі

«Малады фронт» Тацяні

Шапуцька.

Праца над Дашуком павінен быў пачацца яшчэ 1 чэрвень, аднак яго перанеслі на наўызначаны час з-за хваробы аднаго з судовых засядцацеляў. Паколькі

падсудны д'яўляеца непаўнагодзінім, яго справа, паводле закона, павінна слухацца з удзелам народных засядцацеляў (адзін суддзя і два народныя засядцацеля).

Нагадаем, Дашука абінавачаваюць у злачынстве, прадугледжаным артыкулем 415 Крымінальнага кодэкса Беларусі (ухіленне ад адбывання пакараніні ў выгледзе амбекшавання волі). Яму пагражае да трох гадоў пазбаўлення волі. Малады чалавек быў прыгавораны да падтарода горада амбекшавання волі за ўдзел у акцыі пратэсту прадпрымальнікаў у Мінску 10 студзеня 2008 года. Супрацоўнікі міліцыі неаднаразова правярали

маладога чалавека на предмет адбывання пакарання і зафіксавалі некалькі парушэнні — ён несвоечасова вяртаўся дамоў. Парушэнне ражкому Дашук расцімачыў тым, што дапамагаў маці, якая прадае індывідуальны прадпрымальнік.

23 лютага 17-гадовы Дашук быў выкіпіканы ва УС Маскоўскага раёна Мінска, дзе иму выстаўлі абінавачаванне ў парушэнні падрадку адбывання пакараніні. Суткі ён правеў у следчым ізоляры № 1 на вуліцы Валадарскага, затым яго адпушцілі дадому пад падпіску пра наўяселі.

У маі 2009 года праваабарончая арганізацыя «Міжнародная амністія» прызнала Дашуку візнем сумлення. Разам з ім візнимі сумлення быў прызнаны яшчэ 10 удзельнікаў «справы чатырнаццаці».

► СПРАВА

ЭМАНУІЛ ЗЕЛЬЦЭР АБВЯСЦІУ ГАЛАДОЎКУ

Амерыканскі грамадзянін

Эмануіл Зельцэр, які адбывае

трохгадовы тэрмін зняволенія

у калоніі № 15 у Маріліве, 8

чэрвень абвясяціў галадоўку.

Як паведаміў яго адвакат Дзмітры Гарачка, Зельцэр спрабуе прыцягніць увагу да факта беспадстаканага, паводле яго меркавання, зациянвання выдачы дадэвкі Мінскім гарадскім судом, без якой адміністрацыя калоніі не можа

разгледзець пытанне пра прымяненне да асуджанага амністы. Адвакат выказаў асіярогу, што галадоўка падарэве і без таго слабае здароўе Зельцэра, які з моманту дастаўкі ў калонію знаходзіцца ў бальнічным аддзяленні.

Адміністрацыя калоніі да гэтага часу не атрымала неабходныя дакументы з Мінскага гарадскага суда аб адсутнасці іскушы на дачыненні да Зельцэра.

Адвакат лічыць, што Зельцэр трапляе пад закон аб амністы,

які быў падпісаны прэзідэнтам Беларусі 5 мая і апублікаваны 7 мая.

11 жніўня за выкарыстанне завадам несапраўдных дакументаў і замах на камерцыйны шпіян Эмануіл Зельцэр быў асуджаны на тры гады пазбаўлення волі. Сваёй віні ён не прызнаў. 31 кастрычніка Вярховны суд пакінуў прысуд у сile. Усе судовыя працэсы прайшлі ў закрытым рэжыме.

Паводле БелаПАН

► ПАТРАБАВАННЕ

АБАРОНІМ ЖЫВЁЛ

Беларуская партыя «Зялёныя» (БПЗ) патрабуе ад Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі тэрміновага

прыняцца закона, які

абаране жывёл ад жорсткага

абыходжання. Такое

патрабаванне ўтрымліваеца

у рэзалюцыі цэнтральнага

савета БПЗ.

Як паведаміў лідэр партыі Алег Новікаў, неабходнасць таго, што звароту ўзімка ў связі з тым, што на мінімум тыдня на мінскім прадпрыемстве «Фауна горада» амбіяюцца даступ да жывёл валаңштэру, якія спрабуюць добраахвотна і з юлісной сродкі палегчыць іх пакуту, — утрымліваеца

засадзе ўзмысленне сабак.

Большасць жывёл быў здаровыя, прышчэпленыя і знаходзіліся пад пастаяннай апекай валаңштэру.

Паводле інфармаціі, кіраўніцтва прадпрыемства мае намер праводзіць падобны ўсыпленненіе сабак. Большасць жывёл быў здаровыя, прышчэпленыя і знаходзіліся пад пастаяннай апекай валаңштэру.

«У апошнія месяцы назіраецца сур'ёзна пагаршэнне ўмов утрымання жывёл, якія трапляюць на прадпрыемства. Кіраўніцтва «Фауны горада» амбіяюць даступ да жывёл валаңштэру, якія спрабуюць добраахвотна і з юлісной сродкі палегчыць іх пакуту», — сказаў Алег Новікаў.

Партыя «Зялёныя» засадзе ўзмысленне сабак звычайных грамадзян забраць жывёл з прытулку «Фауна горада», каб забяспечыць ім нармальныя ўмовы існавання.

ПАМЯЦІ УЛАДЗІМІРА ФУРСА

У сваім доме ў Калодзішчах раптоўна памёр доктар філасофіі Уладзімір Фурс.

Михайлава на пасадзе рэктара універсітэта.

Уладзімір Фурс нарадзіўся ў Наваполацку ў 1963 годзе. У 1985-м скончыў адукацыю філасофіі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, у 1989-м абараніў кандыдатскую дысертацию. У 1988-2002 гадах працаў на кафедры філасофіі і метадалогіі наўук філософіі-еканамічнага факультэта БДУ. У 2002-м абараніў докторскую дысертацию ў Санкт-Пецярбургскім дзяржаўным ўніверсітэце. З 2002 года — прафесар ЕГУ, з сакавіка 2009 — загадчык сектарам наўуковых даследаванняў ЕГУ. Стваральнік

і кіраўнік магістэрскай праграмы «Сацыяльная тэорыя і палітычная філасофія», ініцыятар і кіраўнік шэрагу рэгіянальных і міжнародных наўуковых даследчых і адукацыйных праектаў. Аўтар чатырох манаграфій і больш ста публікацый на беларускай, рускай, украінскай, ангельскай, літоўскай, французскай мовах. Лідэр новага для айчыннай думкі кірунку сацыяльнай тэорыі, які ўнёс значны ўнесак у развіціц філасофіі і сацыяльных наўук Беларусі і рэгіёна.

Рэдакцыйная газеты «НЧ» выказае шчырае спачуванне родным і сваякам Уладзіміра Фурса.

▼ ТЫДНЁВЫ АГЛЯД

ГАЛОЎНАЕ — НЕ ПАЛОХАЦЦА

Сергей САЛАЎЕУ

Апошнія падзеі ў краіне
некалькі вельмі выглядаюць
на тое, што наш ускдні
«брат» імкнецца
папросту запалохаць наш
«крыштальны сасуд». Тут
можна парайць толькі адно
— не палохаца.

Па-першае, гучны разананс вы-
клікала заява кіраўніка Генштаба
Расіі Мікалая Макарава пра тое, што
Расія ўвядзе ў верасні на тэрыторыю
Беларусі дзве арміі ў поўным складзе.
Нібыта для ўдзела ў манеўрах «За-
ход—2009». Шукер з-за гэтай заявы
паднялі ўсе. Аргамітэт па стварэнні
парты «Беларуская хрысціянская да-
макратыя» ў асобе супстэрні Вітала
Рымашаўскага заяўві, што ўвод расій-
скіх армій ў Беларусь — рэальная
пагроза незалежнасці краіны.

Большое заявіў Звяз беларусаў
Германіі. Ягоны старшыня Яўген Му-
рашка падпініў колькасць расійскіх
войскай у парадунні з беларускімі. І
прышыду ў выяснові, што расійскі
войскі па колькасці салдату, баявой
і тэхнічнай моці перавышаюць усю
беларускую армію. «Штаты расклад
58-й расійскай арміі, якая ўдзельніча-
ла ў мініягандім канфлікце з Грузіяй,
— эта 80 000, 609 танкі, 380 установак «Град», 120 самалётів, 2000 БМП і БТР, 70 верталётаў, 125
мінаметаў і гармат, 450 зенітных
сістэм», — зазнічыў Мурашка. А па
ягоных дадзеных, уся беларуская
армія складаецца толькі з 65 тысяч
войскай, чыкіх 15 тысяч — цывіль-
ных персанал.

«Узнікае пытанне: для чаго траба
такая колькасць замежных войскай
на нашай тэрыторыі? «Саюз беларусаў
Германіі» лічыць, што правядзенне
вучэнняў у такім складзе патэнцыйна
нісе ў сабе пагрозу акупцыі Беларусі.
Досьць спраўліваць любы інцыдент
з узедом расійскіх ваеных, каб
расійская армія засталася ў Беларусі
назаду, пад маркай забеспеччэння
бяспекі расійскіх грамадзян», — ад-
значыў Яўген Мурашка.

Толькі пасля гэтага разголіўся
прэс-служба Міністэрства абароны
Беларусі вымушана была заяўвіць, што
у манеўрах «Захад—2009» будуть ўз-
дзельнічаць агульным лікам 13 тысяч
войскай. З іх расійскі 4—5 тысяч.

Больш за тое, па меркаванні
ваенага эксперта Алесія Камоцкага,
на Расіі ўвогуле не набярэца
дзвоях бяздольных армій, і сама
гэта паняцце там адхывае. Рэформа
расійскага войска палігае ў тым, што
адмаўляюцца ад армій і пераходзяць
на структуру «брэгада — корпус —
камандаванне».

Так што хтосьці нас палохае, а
навошта — невядома.

На тыдні таксама з'явіўся новыя
пагрозлівія чуткі. Федэральная
служба па наглядзе ў сферы абароны
найправоў спажыўцоў і дабраўтав
чалавека Расіі (Расспажыўнагляд)
мае намер забараніць увоз яшчэ 800

найменнія беларускай малочнай
прадукцыі ў дадатак да раней заба-
роненых 500 відаў.

«Як паказаў дадатковы аналіз,
выкананне тэхрэгламенту на малако
і малочную прадукцыю, перааф-
ормленне дакументаў на тэрыторыі
Смаленскай і Бранскай абласцей
праводзілася з відчочным парушэн-
нем падабнага штату працдур»,
— паведаміў «РИА Новости» кіраўнік
службы Генадзь Анішчанка.

Паводле яго слоў, у выніку будзе
адкідана 406 санітарна-епідэміяла-
гічных заключэнняў, выдаенных або
перааформленых для беларускай
прадукцыі ў Бранскім вобласці. Такі
жэ часе чакае 107 заявак на беларускую
малочную прадукцыю, якія ўнесены
расійскім пастаўшчыкамі ў Бранскай
вобласці.

Што тычыцца Смаленскай воб-
ласці, то, як паведаміў Анішчанка,
пастаўка, ажыццёўленыя па 198
выдаенных дазволах, будуть пры-
пынены, яшчэ 92 дакументы, што
знаходзяцца ў лісце чакання, будуць
адпікнаны.

«На гэты час практычна ўся ма-
лочная беларуская прадукцыя заба-
ронена для увозу ў Расію», — сказаў
Анішчанка. Паводле яго слоў, цяпер
заборона распаўсюджваецца на пра-
дукцыю больш як тысячы найменнія,
«за выключэннем 50—60 пазыцый».

Паводле слоў эксперта, расійскім
бокам прапаноўваецца для будаўніц-
тва «ядомая канструкцыя» корпу-
снага реактара, які вырабляецца для
АЭС з 1960-х гадоў, і, нягледзячы на
пазіўныя тэхнічныя зменніні, такая
канструкцыя ўсё роўна дапускае вы-
бух». Эксперт таксама нагадаў, што ў
1985 годзе якраз на корпусным реак-
тары адбылася аварыя на падводнай
лодцы ў бухце Чажма. Выбух адбыўся
падчас плавання спіннення реактара
для замены ядрэннага паліва. «А пла-
навае спінненне реактара будучай
беларускай АЭС непазбежнае. Такая
менш малочна-мясной прадукцыі»,
— лічыць Злотнікай.

Так што пакуль яшчэ не позна
перадумаўшы на конці будаўніцтва АЭС
у беларусі ўвогуле.

Такім чынам, не такі страшны чорт,
як яко намалявалі.

▼ ФІГУРЫ ТЫДНЯ

Фота Юрыя Дудзіцкага

ВЯЧАСЛАУ СІЎЧЫК

Грамадскі дзеяч Вячаслаў Сіўчык уззначалі аргамітэт руху салідарнасці «Разам». У арганізацыйным пасяджэнні новастворанага руху прынялі ўдзел 57 дэлегатаў з Мінска і рэгіёнам. Сваю дзеянасць рух збіраеца на-
кіраваць на падтрымку беларускіх прадпрымальнікаў і «супрацтвяцінне
этнацыі беларусаў». Таксама рух салідарнасці «Разам» прыме ўдзел у Кан-
грэсе Еўрапейскага выбару, які адбудзеца 21 чэрвеня 2009 года ў Мінску.
Заснавальнік руху днагалосна вырашыў зарэгістраваць арганізацыю ў лю-
бой краіне, «дзе дзеяйчна права і паважаюцца права чалавека». Зыходзячы
з кантыстура рашэння, арганізаторы не будуть спрабаваць зарэгістраваць
рух у Беларусі. Намеснікам Вячаслава Сіўчыка абраўся прадпрымальнікі
лідэр Аляксандар Макаеў і грамадскі дзеяч Аляксандар Мазур.

АЛЕСЬ КАМОЦКІ

Бард Алець Камоцкі адзначыў
свой 51-ы дзень народзінай
канцэртнай прэзентацыяй новага альбому «Бацькоўскі кружэлкі». Альбом складаецца з папулярных
за саесцім часам песень, ператвор-
ных і выкананых па-беларуску
Алемес і яго музыкамі. Упершыню
прыхільнік спевак змаглі пачыць
па-беларуску такіх хітаў, як «Стары клён», «Утомлённое солнце»,
«Одинокая гармонь», а таксама
народныя песні «Чёрны ворон» і
«Шумел камыкі». У дадатак да музычнага дыску альбом утрымлівае асобы
дыск з беларускамоўным відз-карофе да ўсіх песен. «За апошні час мне
стала падабадца граць з музыкамі! — зауважае бард. — Я ўсё жыццё рабі-
у ўсё самастойна, але зараз — зусім іншая справа! Хачу таксама сказаць,
што на шостым дзесятку я адчуваю, што жыццё толькі пачынаеца. Ніякага
рубяжа ці рагтоўнай мяжы... Вось памятаеце, як раней казаі: «Да майскіх
месцаў паспее ёт, а да акібрскіх — ёт». І ўсё, мы перамагі, мы паспелі да
майскіх... скасіць капусту!» Даў гэта ўсё ўмоўнасці! Вось і дзесяткі — такса-
ма ўмоўнасці. Галоўнае тое, як ты сябе адчуваеш!» На святочным канцэрце
народны пазёт беларус Рыгор Барадулін, віншуючы Камоцкага, заўжды,
што ў Алея смалы актыўніцтва ўзрост для жанцьбы. На гэта бард адказаў
наступнае: «Як знайду што талковое, то ажанюся, а пакуль — не».

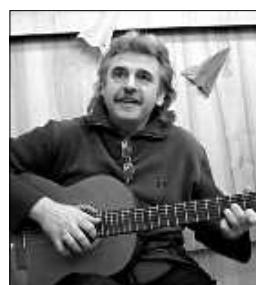
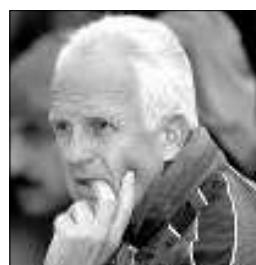

Фото Юрыя Дудзіцкага

БЕРНАРД ШТАНГЕ

Пад кіраўніцтвам трэнера
Бернарда Штанге зборная
Беларусі па футболе атрымала
трэцюю перамогу ў адборачным
турніры Чэмпіянату свету—2010.
Падачнельны Штанге выйграў
у каманды Андоры з лікам 5:1.
«Вельмі цяжка было гуляць супраць
каманды, якая толькі абра-
наеца, — адзначыў галоўны
тренер зборнай Беларусі на
пресс-конферэнцыі пасля матчу.

— Я сказаў футбалістам быць гатовыми да цярпілівай гульні, дзеяйчніца
сплакні і чакаць, пакуль Андора зламаеца. Гэта адбылося, і хуткі гол
на другіх хвілін нашай дапамог». Штанге адзначыў, што па матчы з Ан-
дорай нельга меркаваць пра цяперашнія сілу. «Мы праставілі свой ава-
бязнік, перамогши Андору. Наша мэта — выйграць хатнія матчы
з Харватіяй, Украінай і Казахстанам, і тады сітуацыя ў групе можа быць
цікавай. Мне шкада, што нам патрапілася мночная група. Калі б пры-
лісаніні былі большыя поспехі, у нас было б больш шанцаў у барацьбе
за выхад на Чэмпіянат свету», — лічыць галоўны трэнэр зборнай Беларусі
Цілер Беларусь знаходзіцца на трэцім месцы ў сваёй
адборачнай групе ў кваліфікацыі да чэмпіянату свету. Пад кіраўніцтвам
Штанге Беларусь выйграў ў Казахстане — 3:1, Андору — 5:1, прай-
граўшы англічанам і украінцам. Наступную супстрэчу адборачнага цыкла
да Чэмпіянату свету 2010 года нашы футбалісты згуляюць 12 жніўня ў
Мінску супраць харвату. Для Штанге матч з Андорай быў соты па ліку.
Ён трэніраваў зборную Беларусі Аману, Іраку і Беларусі. Пад кіраўніцтвам
Бернарда Штанге зборная беларусі займала самы высокі рэйтынг ФІФА
— 57-е месца

Падрыхтавала Вольга Хвойн

► НОВАЯ ХВАЛЯ

ПАМІЖ ПАРТЫЯЙ і РУХАМ

Юрась Губарэвіч добра
ўпісваеца ў хвалю «новых
палітыкаў» — адпаведнасць
па ўзросту, адукацыі, досведу
i, урэшце, амбіцыях. У
палітычных колах ён стаў
вядомы пасля выбарчай
кампаніі 2003 года — тады
Юрась набраў большасць
галасоў у Белаазёрскім
гарсавецкім кандыдатам
старшыні савета. Узначальваў
штаб Брэсцкай вобласці
экс-кандыдата Аляксандра
Мілінкевіча, праз два гады
стаў намеснікам старшыні
партыі БНФ. Праўда, не без
пярэчанняў: кіраўніцтва БНФ
мела прэтэнзіі да шчыльнага
сяброўства i супрацоўніцтва
з новастворным рухам «За
свабоду». Летась малады
намеснік за тыя ж «грахі»
ледзь не патрапіў пад махавік
зачыстак партыйных шэрагаў.
Але ўсё яшчэ тримаеца на
пльву. З Юрасём Губарэвічам,
асоба якога засвяцілася i сядрод
падпісантаў «Маніфеста» —
кааліціў маладых i актыўных
размаўляе Вольга Хвойн.

— Як атрымалася, што

сярод падпісантаў гэтага

«Маніфеста» аказаўся прад-

стайкі розных палітычных

i грамадскіх структур?

— Подпіс пад «Маніфестам» не азначае, што людзі адмініструюць аду зудзелу ў жыцці сваіх арганізацый, партый. Іх пазиція ў значнай ступені будзе адлюстроўваць пазицію іх арганізацій. Адразу было агучана, што гэта ёсьць аб'яднанне асобы, а не структур. Што тэчыцца згадвання асобы Аляксандра Мілінкевіча, то сёння гэта чалавек, які атаясаміў палітыку, скіраваную на збліжэнне з Еўрапейскім саветам. Ён бачыў, што гэта збліжэнне выгледзе Беларусь не толькі ў часовых, але і гісторычных кантэкстах. Мы такую пазіцыю падтрымліваем. Гэта, падкрэслі, гэта не знак того, што ўсё падпісанты «Маніфеста» збіраюцца прадаваць на выбарчую кампанію Мілінкевіча. Настрой абсалютна розны. Ёсць і такі, хто плануе ладзіць свае грамадскіе кампаніі, але гэта не будзе праца ў штабах.

— **Моладзевы рух i арганізації маюць выразную схільнасць да расколаў, драбленія. А тут — кааліцыя...**

— Расколы, на маю думку, адбываюцца з-за супрацьстаяння асобы ўнутры арганізаціі. Пытанне па ўнутранай дэмократычнай культуре. Проблему варта вырашыць шляхам перавыбару, але адбываюцца адколванне пэўнай часткі арганізаціі з новымі лідзарамі, які, магчыма, ужо i дарос да таго, каб мец такое званне, гатоў павесці з сабой людзей. Сядрод падпісантаў «Маніфеста», як можна заўважыць па персаналіях, ёсць людзі,

фото: Уладзімір Дзіркоўскі

якія ў рамках адной арганізацыі канфліктавалі. Калі б ім патрэбна было аб'яднаніца i абраць лепшага, то наўфур ці яны змаглі бы гэта зрабіць. Але прадаваць у працаваным фармаце кааліцыі дзеянняў пагаджаюцца.

— **I чаго чакаць ад «новай хвалі» бліжэйшым часам?**

— Ціпер ідуць кансультатыцы, распрацавана некалькі спольных кампаній. Напрыклад, «Быць беларусам», за сямейныя капштоўнісці, ёўрапейскі выбор. Мы заўважылі, што падпісанты «Маніфеста» збольшага прадавалі ў падобных накірунках, але аўтамоніма. Спадзяємся, што складынавансіць узмоцніць эфект. Акрамя таго, арганізацыя Беларускага ёўрапейскага форума таксама збільшага ўскладаеца на нас. Ціпер стаіць задача прынаймніцца як мага большую колькасць людзей да ўдзелу, зварунуць увагу грамадства i, натуральна, яканса правесці само мерапрыемства. Хачу падкрэсліць, што мы — не кааліцыя, якая бярэ на сябе адказнасць за ўсё, што адбываецца ў розных сферах. Мы выступаем за рознабаковую развіццю. Скажам, партыі пад лідерствам старшын палітыкаў таксама маюць права сябе прайвілеі.

— **Вясной арганізаторы традыцыйных вулічных акцый запрашалі далучыцца да працэсу іх падрыхтоўкі меснівіта палітыкаў, грамадскіх дзеячau з новай хвалі. Чаму мы не пабачылі іх лідэрскіх здольнасцяў на спрабе?**

— Масавыя акцыі пратэсту на сёння сябе зжылі. Нельга казаць, што, калі б за арганізацыю вясноўных акцый узліся прадстаўнікі новага пакаленія, атрымалася б нешта кардынальна іншае. На сёння аб'ектыўна такія формы не падтрымліваюцца людзьмі. Трэба не наступаць на старыя граблі, а шукаць новыя формы. То, што, скажам, прапануе Беларуская хрысціянская дамакратыя, рух «За свабоду» — апеліяць да капштоўнісці, якія падзяляюць людзі, — будзе знаходзіць значна большы водгук u людзей.

— **На 20 чэрвеня прызначаны сход партыі БНФ, на якім будзе вырашана пытанне, што**

рабіць з прыхільнікамі руху «За свабоду». Чаго чакае на выхадзе?

— Гэты сход — прыватная ініцыятывы старшыні партыі БНФ Лявона Барычэўскага. Раашэнні сходу не могуць быць абавязковыя для партыі. Больш за тое, гэта ініцыятывы прынятая пасуверак раашэннем Соймія партыі БНФ, на якім яна была адхіленая. Натуральна, старшыні партыі можа склікаць сваіх прыхільнікаў i размаўляць з імі. Але усе раашэнні падобных сходаў — выключна прыватная думка старшын i тых, хто тримаеца яго пазіцыі. На гэтым сходзе будзе разгледжана некалькі пытанняў. Адно з іх — пра ўдзел партыі БНФ u наступнай прэзідэнцкай кампаніі. Стадар Барычэўскі з'яўляецца адным з дванаццаці кандыдатаў, якіх вылучылі нацыянальныя структуры. Папярэдне разглядаліся кандыдатуры Сяргея Мальчыка, Ігара Лялькова, які атрымала найбольшую падтрымку на папярэднім этапе вылучэння, Івана Шэгі, Сяргея Антусевіча, Аляксандра Меха, Сяргея Салаша, Тэльмана Маслюкова, Рыгора Каастусёва, Змітрыя Салайёва, Леры Сом, Юрыйя Хадыкі. На маю думку, гэта адлюстроўвае, што ў БНФ ціпер няма яўнага лідэра.

На гэтым фоне Лявон Барычэўскі праз правядзенне такога сходу спрабуе зусімаваць магчымасць вылучэння ад БНФ. Насуперак раашэнню кіруючых органаў, без яснай працэдуры, ён хоча раашэнне сваіх прыхільнікаў выдаць за раашэнне партыі. Таксама ў праграме разгледзіць пытанне, што мусіць быць жорсткі падзел паміж партыйцамі i тым, што ўхваходзіць у рух «За свабоду», а апошнія мусіць выйсці з партыі, не было ўхваленае Соймам. Не ведаю, ці будзе гэтае пытанне зноў падыміцца.

— **Калі ёсць будзе прынятае раашэнне, што сбры партыі БНФ не могуць ўзельніцаць у працы руху, асабіста вы які б абіраў?**

— Такая пастаноўка пытання абсалютна штучная. Сёння легітymнага раашэння на гэты конт няма.

бачу, бо ў партыі ніяма адпаведнага пагаднення ні з адной структурой, білзкай па духу партыі.

— **I ёсць ж, чаго не хапала ў партыі, i што знайшлі для сябе ў руху?**

— Я быў кіраўніком выбарчага штаба Мілінкевіча ў 2006 годзе. I, аналізуочы, як складаліся сілы на карысць кандыдата, націжка было заўважыць, што сябры палітычных партый свае ресурсы выкарыстоўвалі прыблізна напалову. Значную частку подпісаў сабралі беспартыйныя, недзе дваццаць працэнтаў — з розных грамадскіх аўяднанняў. Гэта для мене i было правобразам руху «За свабоду», эфектыўнай схемай дзеяйніцтва. З гэтай ідэяй я прыйшоў u рух, прапанаваў я Аляксандру Мілінкевічу, i ў гэтым накірунку мы працаем. Перад рухам стаіць некалькі мэтав, пасля даслідження якіх, магчыма, патраба ў ім адпадзе. Перадусім дамагчыся правядзення свободных выбараў, стаіць пераходу да демакратычнага шляху развіцця i захаванне незалежнасці. Рух — не палітычная партыя, якая мусіць змагацца за ўладу.

— **Але прости шлях да гэтага — самому стаць уладай...**

— Гэта адзін з шляхіў. Іншыя — грамадскі пратэст, цікік грамадства. Змены могуць быць не толькі знутры, але і пад цікікам звонку. Скажам, эканамічнае становішча будзе прымушаць рэжым шукаць супрацоўніцтва не толькі з Расіяй, але і з Еўрапейскім саюзам. I адтуль мусіць быць дакладныя сігналы, што такое супрацоўніцтва можа быць толькі з умоваю глыбокіх демакратычных пераўтарэнняў.

— **Апошнім часам вакол асобы лідэра руху «За свабоду» Аляксандра Мілінкевіча разгарзлалася цэлая інфармацыйная вайна. Адкуль ногі растуць?**

— У гэтым ролі адагрываюць некалькі фактараў. Першое — пачатак барацьбы прэтэндэнтаў на ўдзел у прэзідэнцкіх выбарах. Магчыма, са штабоў патэнційных кандыдатаў ідуць замовы, каб прыбрэць канкurenтак. Прычым па некаректных для Беларусі тэхнолагіях — паліванне будлам, адсутніць канкрэтных фактактаў. Другое — на халь, значная частка палітыкаў разгубілі ў новых варунках, яны не разумеюць, як паводзіць сябе ў сітуацыі, калі Лукашэнка пачынае перамовы, калі Мілінкевіч як палітык мае права заўліцца пра свае памкненні. На маю думку, калі Мілінкевіч пайдзе на прэзідэнцкія выбары, ён не будзе апабіраць выключна на структуры руху. Хутчай за ёсць, ён пойдзе шляхам фармавання кааліці, на якую ўвойдці ў шэраг палітычных арганізацій. Думаю, шанец i час для партыі БНФ выльчыць i раскрыцці сваёго кандыдата ўзельніцаць. Мы распачалі гэту працэдуру яшчэ леташняй восені, а гэтыя вясной мусіць быць называны кандыдатам. Але ёсць было сабатавана перадусім Управай партыі БНФ. Барычэўскі як кіраўнік Управы нічога не зрабіў для легітymнага вылучэння кандыдата. Цяпер называецца некага кандыдатаў ужо позна. Сілаў партыі — i расурсных, i асабовых — каб правесці якансу кампанію ў недастаткову. Пашучу, ворагаў — адзінай праца, якую реалізоўваў унутры БНФ ціперашні старшыня пасля свайго абрания — моцна падкасці ў шэрагі партыі. Перспектывы стварэння кааліцыі я не

ПАДТРЫМКА

СУСВЕТНЫ БАНК ВЕРЫЦЬ БЕЛАРУСІ

Вольга ХВОІН

Беларусь атрымала ад Сусветнага банку (WB) пазыку ў 125 мільёнаў долараў на рэалізацыю праектаў па павышэнню энергэфектыўнасці. Сусветны банк разглядае магчымасць павелічэння фінансавай падтрымкі Беларусі.

Крэдитную дамову ў прысутнасці журналісташтады падпісалі старшыня дзяржайнага Камітэта па стандартизацыі Беларусь Валерый Карапшоў, з боку Сусветнага банка — дырэктор аддзела Украіны, Беларусь і Малдовы Сусветнага банка Марцін Райзер. Гэта самая буйная пазыка, якая быў прадстаўлена Беларусі за ўесь час супрацоўніцтва краіны з Сусветнымі банкамі. Раешнне аб прадстаўленні пазыкі было прынятае Радай выкананіць дырэктараў WB 28 мая.

Грошы будуть накіраваны на рэалізацыю праектаў па павышэнню энергэфектыўнасці пры вытворчасці цяпала і элек-

траэнергіі ў шэрагу гарадоў Беларусь. Агульны праект уключае шэсць падпраектаў: два ў сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі і чатыры ў галіне энергетыкі. Пасля ўстаноўкі сучаснага газатурбинага аблестыяння і газаматораў будзе атрымана калія 90 МВт дадатковай электрычнай магутнасці. Чакаецца, што эфектунасць вытворчасці цяпала і электраэнергіі на аўтаках праекту павялічыцца на 30 працэнтаў.

Паводле папярэдніх падлікаў, штогод Беларусь зможа эканоміць калія 90 мільёнаў кубічных метраў прыроднага газу, што эквалентна 13 мільёнаў долараў у бягучых коштах на імпарт.

Станоўчы афект чакаецца і для экалогіі: на 165 тысяч тон у год скарочыцца выкід ў атмасферу аксіду вугляроду. Пазыка Сусветнага банка прадстаўлена на ўмовах пагашэння на працягу паснаніці гадоў з адтэрміноўкай выплаты асноўнай суммы пазыкі на шэсць год. Рэалізацыя праекта пачненча сёлета і зойме пять год.

Дырэктар па стратэгіі і аперацый Сусветнага банка Тэд Алерс падчас брыфінга заявіў, што, выдаўшы пазыку, WB тым самым пацвердзіў свой давер

да Беларусі. «Сусветны банк не выдае пазыкі тым кліентам, якіх лічыцца неплацёжадольнымі.

Сусветны фінансава-эканамічны крызіс аказаў уздзеянне на Беларусь гэтак жа, як і на іншыя краіны. На пачатку года ўлады прынізілі эканамічную палітыку, якая была скіраваная на раашонне кароткатэрміновых наступстваў крызісу», — зазначыў эксперт.

Цяпер разглядаючы магчымасці павелічэння фінансавай падтрымкі Беларусь. «Мы амбіяруюміся з урадам Беларусь эканамічную палітыку, якая дазволіць краіне пасля завяршэння сусветнага крызісу аднавіць эканамічны рост і ўстойліва развівацца. У залежнасці ад дамоўленасці будзе прынятая раашонне пра павышэнне якіх тэхнічнай, так і фінансавай падтрымкі Беларусь, — паведаміў Тэд Алерс. — Мы хацелі б умацаваць наша супрацоўніцтва, і цяпер разглядае пытанне аб пашырэнні нашай дзеянасці ў Беларусі як у частцы аналітычнай працы, так і ў частцы павелічэння фінансавання падтрымкі».

Сусветны банк пераглядае чатырохгадовую стратэгію па Беларусі, зацверджаную два гады таму. У рамках гэтай стратэгіі было прадугледжана вылучэнне Беларусь не больш за сто мільёну долараў у год. «Мы разглядаем магчымасць павелічэння гэтай сумы. Яе памер будзе залежыць ад таго, якую суму беларускі ўрад хацеў бы мабілізаваць», — паведаміў дырэктор па стратэгіі і аперацый Сусветнага банка. Дакладную суму магчымай дадейшай фінансавай дапамогі Тэд Алерс называць адмовіўся.

Марцін Райзэр і Валерый Карапшоў

раснасці сацыяльнай падтрымкі і шэрагаў праектаў па павышэнню прыбяднай інвестыцыйнага клімату як для ўнутраных, так і замежных інвестараў. Мэта прыцягнення такіх інвестыцый — павялічыць колькасць працоўных месцаў і павысіць узровень жыцця грамадзян краіны. Цяпер ідуць перамовы з афіційнымі інвестыціямі па канкрэтных мерапрыемствах у названных накірунках.

Сусветны банк пераглядае чатырохгадовую стратэгію па Беларусі, зацверджаную два гады таму. У рамках гэтай стратэгіі было прадугледжана вылучэнне Беларусь не больш за сто мільёну долараў у год. «Мы разглядаем магчымасць павелічэння гэтай сумы. Яе памер будзе залежыць ад таго, якую суму беларускі ўрад хацеў бы мабілізаваць», — паведаміў дырэктор па стратэгіі і аперацый Сусветнага банка. Дакладную суму магчымай дадейшай фінансавай дапамогі Тэд Алерс называць адмовіўся.

Пры гэтым дырэктар аддзелу Украіны, Беларусь і Малдовы Сусветнага банка Марцін Райзэр адзначыў, што размова із не пра запырдлэнне новай стратэгіі, а пра карэктніцу дзеячы. Таксама ён падкрэсліў неабходнасць стварэння ў Беларусі больш прывабных умоў для прыцягнення замежных інвестыцый: «Запырдланаасць Беларусі на ўзроўні 13 працэнтаў ВПР не такая высокая. Іншая справа, што пасля завяршэння фінансавага крызісу прыток замежных інвестыцый не будзе такі, як у дакрызісны перыяд. Тому цяпер задача клапаціцца пра паліпшэнне інвестыцыйнага клімату. Хацелася б, каб Беларусь думала не толькі пра прыцягненне зневінных запырдланаасцяў, але і пра правідзенне структурных реформаў, якія дазволіць зрабіць больш прывабным інвестыцыйны клімат, эфектыўна выкарыстоўваць замежны капитал».

ПАМЯЦЬ

КУРАПАЦКІЯ АХВЯРЫ НАБЫЛІ СПАКОЙ

Генадзь КЕСНЕР

Увечары 10 чэрвеня ў Курапатах адбылося перапахаванне парэшткай ахвяраў сталінскіх рэпрэсій, якія былі выкананыя невядомымі вандаламі ў красавіку бягучага года. Экспертызы паказала, што парэшткі належаць пяці чалавекам і датуюцца 1937–1941 гадамі.

У палове на сёмую вечара ў Курапацкім лесе сабраліся некалькі дзесяткаў грамадскіх актывістаў, каб аддаць даніну памяці людзям, закатаваным у гэтым месцы сталінскімі апрычнікамі ў 1937–1941 гадах мінуўшага стагоддзя.

Як распавёў старшыня Таварыства аховы помнікаў Антон Астаповіч, на пачатку красавіка бягучага года невядомыя вандалы незаконна ўскрылі ў Курапатах два магільнікі, на адным з іх быў даволі вялікай колькасці касоны парэшткі пяці чалавек, і датуюцца якімі менавіта тымі перыядам, якім датуюцца пахаванні ў Курапатах, — 1937–1941 гадамі.

По словам Антона Астаповіча, які праходзіць па справе ў якасці сведкі, зараз гэту крымінальную спраўу вядзе Мінскае абласное

абласнога ўпраўлення ўнутраных спраў і напрасілі забраць парэшткі, над якімі праводзілася экспертыза, для іх далейшага перапахавання, — кажа Антон Астаповіч. — Са слоў супрацоўнікаў абласнога аддзела ўнутраных спраў, экспертызы паказала, што гэта косныя парэшткі пяці чалавек, і датуюцца якімі менавіта тымі перыядам, якім датуюцца пахаванні ў Курапатах, — 1937–1941 гадамі».

По словам Антона Астаповіча, які праходзіць па справе ў якасці сведкі, зараз гэту крымінальную спраўу вядзе Мінскае абласное

інфармацыі пра ход расследавання ўвесьмі мала. Што да таго, чы зноідзець злачынцаў, якія здэйснілі красавіцкі акт вандалізму ў Курапатах, то тут старшыня Таварыства аховы помнікаў не цешыцца ілюзіямі.

«У звязку з тым, што колькі ўжо было крымінальных спраў, у мненіе слабы спадзей на тое, што злачынцы будзуть зноідзены, — адзначае Антон Астаповіч. — Па вілікім рабунку, па тых уліках — а эта познаньня апакі, сліды — піяцца зламынікаў у двуххмільённым горадзе, а можа ўвогуле ў дзесяцімільённай Беларусі».

Што да стаўлення дзяржавы да «народнага мемарыяла» ў Курапатах, то, па словаах Антона Астаповіча, ахову тут толькі перыядычна з азэздам аўтапатрулеў; у чарговы раз адмоўлена ў прызначенні да пешага патрулювання вайскоўцамі міліцэйскай брыгады 3310, якая базуецца ў ваколісці. «Так што ўё застаецца на старым узроўні, і ўвогуле, перспектывы па ўсіх спраўах у Курапатах пакуль не бачна», — лічыць грамадскі актывіст.

Антон Астаповіч заклікаў людзей, якім неабыякавы лёс Курапатаў, дапамагчы зрабіць поўную навуковую інвентарызацыю

гэтага ўрочышча з усімі элементамі «народнага мемарыяла», каб дабіцца ад уладаў афіцыйнага статуса не толькі гэтага месяца як урочышча, але ж і самога створенага людзьмі мемарыяла.

Антон Астаповіч падкрэсліў, што гэтым разам Міністэрства культуры Беларусь спрацавала вельмі хутка і без зациянені і заўшынний боракраты выдала дазвол на перазахаванне парэшткай ахвяраў сталінскіх рэпрэсій у тым месцы, дзе быў здэйснены акт вандалізму...

Каля так званай Курапацкай Галгофы святая аўтакефальна праваслаўнай царквы Леанід Акаловіч правеў жалобнае набажэнства, пасля чаго чорную скрыню з парэшткамі бязвінна забітых апцыслі ў магілу, да якой прысутні ўсклікі кветкі і паставіл запаленны зінкі і лампадкі.

Але перад гэтым адбыўся не вельмі прымескі інцыдэнт: на месцы падзеі з'явіўся мінёр у зніні падпалкоўнік міліцыі, які з дапамогай спецыяльнага прысваставанія даследаваў скрыню з парэшткамі на предмет наўясці ў ёй выхувовых рэчываў. За ўсім, што адбыўся ў гэты вечар у Курапатах, у прынцыпе, як і заўжды, каля там нешта ладзіцца грамадскасць, пільна сачыць супрацоўнікі міліцыі, а таксама наўядомыя ў цывільным. Дарэчы, гэтым разам пільно з іх не пасмеў адабраць у прысутніх бел-чырвона-белы сцяг.

► АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІ

У ПОШУКАХ АЎТАРА ПЕРАМОЖНАГА СЦЭНАРУ

Сяргей НІКАЛЮК

Мяркую, чытачам «НЧ»
знаёмы дзіцячы вершык
пра котку, якой пашчасціла
патрапіць у палацы англійскай
карапалевы. Гэты шэдэўр
народнай пазіі я рэгулярна
ўзгадваю, калі чытаю
палітычную публіцыстыку,
бо кожны аналітык, быццам
персанаж вершика, глядзіць
на свет праз прызму ўласнага
жыццёвага досведу і сваіх
ведаў (аўтар гэтых радкоў
таксама не выключэнне). У
выніку кожны з аўтадзе
сваю «мышку» на беларускім
палітычным дыване.

Фото Юрия Дудника

У кожнага свае «мышы»

Возьмем, да прыкладу, артыкул Валерый Караблевіча «Паражанчыкі сіндром апазіціі», апублікаваны нядыўна ў газэце «Свабодныя новосты плюс». З кожным яго абзацам я асабіста магу пагадзіцца. На першы погляд, бяспречнай паддаеща і заключнай вынівна аўтарства гэтая ў Беларусі палітола: «Пераможныя сіндромы магчымы толькі пры ўмове, калі большасць апазіціі аўяднаеца вакол адзінага канцыдата, які павінен з'явіцца за некалькі месяцаў да выбараў. Збор подпісаў за двух, трох і больш прэтэндэнтаў — гэта безумоўны шлях да паразы».

Беларускія арцяковы

Беларуская ўлада, як і ёе савецкая ды дасавецкая папярэдніць, падбудавана па вертыкальным прынцыпе. Строга кажучы, усіядзенне «вертыкали», нигледзіны на вялікую колькасць узроўняў, суб'ектам з'ўзялеца толькі адзін чалавек, і ён сам ведае, якія называюць. Але гэта ў іздзеле, на практицы ж кожны чыноўнік лічыць, што ў яго ёсць права на ўласны юнтарэс, які ён реалізуе праз службоўцаў ніжэйшых узроўняў. Такім чынам, «вертыкаль» улады, створаная з мэтай рэалізацыі інтэрсаў аднаго чалавека, на справе робіцца «вертыкальлю» прыватных інтэрсаў ўсей сукупнасці чыноўнікаў, якія ён складаюць. Неадпаведнасць паміж мэтамі, першапачатковым задзялкам яе галоўным архітэктарам, і мэтамі реальных, складае сутнасць «палітычнага» практэсу ў тых іерархічных сістэмах.

Не, я не супраць «адзінага канцыдата». Супольна і бацьку лягчай біць. Ісціна гэта вядома не толькі палітолагам. Дык у чым жа тады пытанье? Калі сур'ёзна, то пытанье ў мадэлі. У тэарэтычнай мадэлі, на якую абаніраецца — свядома або неўсвядомлена — Валерый Караблевіч, калі аналізуе бягучыя падзеі. Даречы, і сам адбор падзеі для наступнага аналізу не ў апошнюю чаргу абмушаеца абрачанай мадэллю.

У дадзеным выпадку выкарыстоўваецца класічная заходняя мадэль, паводле якой палітычныя працэсы зводзіцца да супрацьстаяння ўлады і апазіцыі. Канал «Еўраньюс» практична штодня дае нам магчымасць назіраць за падобным супрацьстаяннем,

што адбываецца ў краінах, якія знаходзяцца заходнім «геаграфічнага цэнтра Еўропы». Таму нічога дзіўнага ў тым, што на нашых ашпарах узімае не толькі патрэба, але і здольнасць аналізацца айчынныя падзеі ў рамках імпартнай мадэлі.

Наколькі такое запазычанне прадуктыўна? Практыка — крытэрый ісціны, а таму прапаную асэнсаваць памятныя яшчэ шмат каму падзеі гарбачына-гаспадарчай наменклатурой. Усе руках засяроджаныя практычна ўсе матэрыяльныя рэсурсы краіны, якія яна пішчора выдаткоўвае на захаванне ўласнай біспекі. А што мы маем з іншага боку? Групу дысідэнтаў, раскіданую да пачатку перафабоў на месцах «не такіх аддаленых». Прызнаюся, асэнсаваць падзеі, якія адбыліся амаль дваццаць гадоў таму, у пазначаных вынівна тэрмінах асабіста я не ў стане, ды і пра чыесьці ўдалыя спробы такога асэнсавання мне не відома.

Аднак адмаўляць факт перафабоў бессэнсова. Літаральна на некалькі гадоў маналіт улады рассыпаецца, і гэта быў не першы маналіт, лёс якога апнулася настолькі сумным. У лютым 1917 года гісторыя развівалася па аналогічных сценарыях. Улада Раманавых, якія адзначылі за некалькі гадоў да згаданых падзеі тroxotsgodzidze сваіго знаходжання на расійскім троне, нечакана апнулася «ў брудзе».

больш, чым сярэдні заробак на «Аўтавазе», у 100 тысяч разоў».

Спадзяюся, чытачам «НЧ» вядома, што «Аўтаваз» акрамя стратнічога дзяржаве не прыносіць. Расійскі ўрад для яго выратавання вымушаны то падышаць мыгтынія поспіліны на імпартнай аўтамабілі, то звяртацца да неінтарэнтнай фінансавай падтрымкі хілагэ аўтагаткінна. Усё гэта не перашкаджае групе вышэйшых менеджэрэў (якія прызначаюцца, дарочы, дзяржавай) фактычна выводзіць актыўы з кампаніі. Паўтара мільярда Арцюкова — гэта як законная ўзнагарода, але дзе гарантныя, што гэта сумай спраўва і амбекавалася?

Аднак вернемся ў Беларусь. Тэма змагання з карупцыйнай зноўробіцца папулярана на распబліцы, што сведчыць пра рост «еканамічнай» актыўнасці айчынных паслядоўнікаў самарэская губернатара. Гэту актыўнасць фіксуюць і іншыя назіральнікі. У прыватнасці, па дадзеных аўтагаткінскай міжнароднай арганіза-

Варта адзначыць, што прычыны, якія спрыялоць узікненню дэфіцыту рэсурсаў, разнастайнныя, але ўсіх арцяковых на ўсіх стадыях развіція «вертыкали» заўсёды значны. У пэўны момант арцяковы могучы выйці з-пад кантролю, як гэта адбылося ў канцы 80-х гадоў мінулага стагоддзя ў СССР, і тады маналіт улады рассыпаецца.

**Працэс пайшоў
або яшчэ не?**

Паводле афіцыйнай версіі, аўбесцячанай ў канцы 2008 года лібералізацыяй амбяжоўства ў Беларусі выключона эканамічнай сферай. І сапраўды, уявіць сабе, што піперашня ўлада з яе пятнаццацігадовым досведам, у тым ліку і славога ўціску апанентаў, пойдзе на палітычную лібералізацыю, даволі цікава. Практычна гэтак жа цікава, як у свой час выказаць меркаванне, што савецкая ўлада можа дапусціць галоснасць і шматпартыйнасць.

Чаму ж савецкая ўлада на

Ва ўмовах дэфіцыту рэсурсаў, які ўтварыўся не ў апошнюю чаргу з-за больш чым шасцікратнага падзення цены на нафту, «вертыкаль» раскалоўся

ці *«Transparency International»*, па Індэксу прымання карупцыі Беларусь з 36-га места ў 2002 годзе перамісцілася на 151-е ў 2006-м. Дынаміка ўражвае!

Эканамічнай функцыі «вертыкали» ўлады заключаецца ў канцэнтрацыі рэсурсаў з мэтай іх далейшага пераразмеркавання. Раскладанне рэсурсаў арцяковымі — гэта плаата, якую адзіны суб'ект «вертыкали» вымушаны плаціць ім у абмен на палітычную ляйлачнасць. Пакуль рэсурсаў хапае, «вертыкаль» здольна функцыянуваць дастатковая эфектыўна, але карпіна рэзка мяняецца ва ўмовах дэфіцыту.

гэта пайшла, хто яе прымусіў здзейсніць такі неабдуманы крок? Крыніцы вонкавага піску на ўладу, якую адзінчалася вышыць, на той момант у краіне адсутнічалі, але такія крыніцы паўсталі ў асяроддзі самой ўлады. Ва ўмовах дэфіцыту рэсурсаў, які ўтварыўся не ў апошнюю чаргу з-за больш чым шасцікратнага падзення цены на нафту, «вертыкаль» раскалоўся, што прывяло да авальвання складанай сістэмы ўзгаднення інтэрсаў карпаратыўных і тэртыярных эліт велізарнай краіны. Пачаўся час арцяковых (новых рускіх, беларусаў і г.) перад імі расчынілася

«акно магчымасцяў», і яны пачалі адкрыта канвертаваць свае ўладнія статусы ў фінансавыя і прымысловыя актыўы.

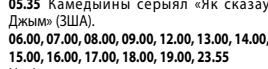
Іншымі словамі, механізм трансфармациі савецкай сістэмы стаў механізмам яе развалу. Ва ўмовах, калі ўлада і ўласнасць існуюць як сіямскія двайніты, страта «вертыкаля» кантролю над уласнасцю аўтаматычна прывяла і да страты ўлады. Мощны аўтагаткізм трансфармаваўся ў слабы аўтагаткызм. Палітычныя рамантыкі прынялі яго за слабую дэмакратыю і началі тэарэтычную спрэчку з нагоды «кропкі незвортуту», маўлай, яна ўжо пройдзеная або яшчэ не.

У Беларусі такія спрэчкі спыніліся даволі хутка. У 1996 годзе рассыпаная «вертыкаль», падобна да кіношнага тэрміната, зноў сабралася, але гэта не быў дакладным клонам «вертыкаля» Расійскай імперыі. У Расіі ж, з улікам яе маштабу, працэс «зборкі» зацягнуўся, што дазваляла беларускім лібералам яшчэ колькі гадоў менці надзеі з нагоды дэмакратычнага ветру з Усходу.

Ды пачалася ў Беларусі лібералізацыя ці яшчэ не? Адказ залежыць ад тэарэтычнай мадэлі, якую мы выкарыстаем для разумення таго, што адбываецца. У рамках мадэлі супрацьстаяння ўлады і апазіцыі варта дасці адназначна адмоўны адказ. Калі ж пад лібералізацый на даліненіі этапе разумець пашырэнне магчымасцяў наменклатуры прыватызацыі, прыбылак і нацыяналізацыі страты, то працэс гэтай набірае абароту, і даволі імкліва. Ці стаў ён незвортутым? З такай вынівай, напэўна, варта пачаць, але ў ўмовах сусветнага крызису зменіцься апетыты беларускіх арцяковых у галоўнага айчыннага «вертыкальшчка» засталося зусім мала часу.

15 ЧЭРВЕНИ, ПАНЯДЗЕЛАК

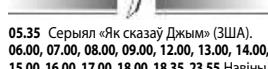
05.35 Камедыны серыял «Як сказаў Джым» (ЗША).
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00,
15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
06.05, 07.05, 08.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».
06.45, 07.45 Зона X.
07.30, 08.25, 11.55 Дзялэвое жыццё.
08.20 Гатум разам.
08.30 У свеце матраў.
09.05 Слова Мітрапаліта Філарэта на пачатак Пітрускага паста.
09.15Nota Bene.
09.45 «Здароўе».
10.10 Жаночае ток-шоу «Жыццё як жыццё».
11.05 Серыял «Два бакі адной Ганні».
11.10 Ваенна кінапавесць «Круглянскі мост» («Беларусьфільм»).
13.30 Відэафільм АТН «Зброя Перамогі».
14.05, 15.25 «Беларусь. Гісторыя Перамогі».
14.10 Камедыны серыял «Моні» (ЗША).
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Культурныя людзі.
16.05 Вострасюжэтны серыял «Двое з куфара». Фільм «Справа Гольдберга». 1-я серыя.
16.50 Меладрама «Тэрыторыя прыгажосці» (Украіна).
17.50 Серыял «Два бакі адной Ганні».
18.50, 01.00 «Зона X». Крымінальная хроніка.
19.35 «Арзана». Праграма аб спорце.
19.55 Ток-шоу «Ход у адказ».
21.00 Панарама.
21.40 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. У-21. Іспанія — Германія. Прамая трансляцыя.
23.45 Камедыны серыял «30 РОК» (ЗША).
01.05 Дзень спорту.

- 10.10 Мультфільмы.
- 11.00 Нашы навіны.
- 11.05 Навіны спорту.
- 11.10 «Кантролныы закуп».
- 11.40 «Ералаш».
- 12.00 «Малахай+».
- 13.00 Нашы навіны.
- 13.05 Навіны спорту.
- 13.10 «Зразумець. Прабачыць».
- 13.45 «Модны прысуд».
- 14.45 «Хачу ведаць».
- 15.10 АНТ прадстаўляе: «Экламная паўза».
- 16.00 Нашы навіны.
- 16.10 Навіны спорту.
- 16.15 «Прынцыца цырку». Шматсер. фільм.
- 18.00 Нашы навіны.
- 18.15 Навіны спорту.
- 18.20 Камедыны серыял «Гуманойд ў Карапеё». Расія, 2008 год.
- 19.05 Чакай мяне.
- 20.00 Час.
- 20.30 Нашы навіны.
- 21.00 Навіны спорту.
- 21.05 Ток-шоу «Выбар».
- 22.05 Прэм'ера АНТ: «Злачынства і пакаранне». Шматсер. фільм. Расія, 2007 год.
- 23.10 Нашы навіны.
- 23.25 Навіны спорту.
- 23.30 «Зваротны адлік».
- 00.00 «Модтыфрыстыял. Сусветная серыя».
- 00.55 Нашы навіны.
- 01.10 Навіны спорту.

- 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзін».
- 06.10 «Мінічына».
- 06.20 «Раніца. Студыя добрага настрою».
- 08.30 «Тыдзень».
- 09.30 «Вялікі сняданак».
- 10.00 «Ціць гісторый».
- 11.00 «Танга ўтрок» . Тленаевэла.
- 11.50 «Сіла прыцягнення». Серыял.
- 12.40 «Званая вячэр».
- 13.50 «Навоцта мы жэнімся?». ЗША.
- 16.00 «Культурнае жыццё».
- 16.50 «Спартыўныы тыдзень».

- 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00 Нашы навіны.
- 06.05 АНТ прадстаўляе: «Наша раніца».
- 09.05 Контуры.

16 ЧЭРВЕНИ, АЎТОРАК

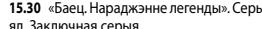
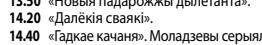
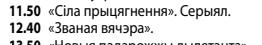
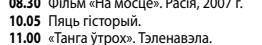
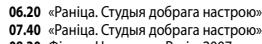
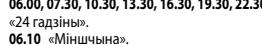
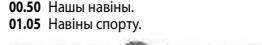

05.35 Серыял «Як сказаў Джым» (ЗША).
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00,
15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 18.35, 23.55 Навіны.
06.05 Дзень спорту.
06.10, 07.05, 08.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».
06.45, 07.45 Зона X.
07.30, 08.30, 11.50 Дзялэвое жыццё.
08.20 Гатум разам.
08.35 «Арзана». Праграма аб спорце.
09.05, 12.15 «Беларусь. Гісторыя Перамогі».
09.10 Прыгоднікі баявік «Танкер «Танга» (Расія). 2-я серыя.
10.05 Меладрама «Тэрыторыя прыгажосці» (Украіна).
10.50 Серыял «Два бакі адной Ганні».
11.40 Відэафільм АТН «Веткаўскай старавешы» цыклу «Зямля беларуская».
12.20 «Зорнія танцы», да кадрам.
13.05 Камедыны серыял «Моні» (ЗША).
14.05 Ток-шоу «Ход у адказ».
15.15, 18.55 Навіны рэгіёна.
15.25 Вострасюжэтны серыял «Двое з куфара» (Расія). Фільм «Справа Гольдберга». 2-я серыя.
16.20 Меладрама «Тэрыторыя прыгажосці» (Украіна).
17.20 Серыял «Два бакі адной Ганні».
18.25, 01.10 «Зона X». Крымінальная хроніка.
19.10 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. У-21. Швеція — Беларусь. Прамая трансляцыя.
21.10 Панарама.
22.00 Вострасюжэтны серыял «Адчайныя хатнія гаспадыні» (ЗША).
23.05 Прыгоднікі баявік «Громабой».
01.15 Дзень спорту.
01.30 Камедыны серыял «30 РОК» (ЗША).

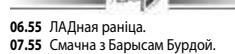
- 11.05 Навіны спорту.
- 11.10 «Аднін супраць усіх».
- 12.00 «Малахай+».
- 13.00 Нашы навіны.
- 13.10 «Зразумець. Прабачыць».
- 13.45 «Модны прысуд».
- 14.45 «Хачу ведаць».
- 15.10 «Гарачы лёд». Шматсерыны фільм.
- 16.00 Нашы навіны.
- 16.10 Навіны спорту.
- 16.15 «Прынцыца цырку». Шматсер. фільм.
- 17.10 «Хай какуць».
- 18.00 Нашы навіны.
- 18.15 Навіны спорту.
- 18.20 Камедыны серыял «Гуманойд ў Карапеё». Расія, 2008 год.
- 18.55 «Рудая». Шматсерыны фільм.
- 20.00 Час.
- 20.30 Нашы навіны.
- 21.00 Навіны спорту.
- 21.05 Прэм'ера АНТ: «Злачынства і пакаранне». Шматсер. фільм. Расія, 2007 год.
- 23.15 Нашы навіны.
- 23.30 Навіны спорту.
- 23.35 «Наша Россия».
- 00.05 «Місія пракорлівасці». Шматсерыны фільм. Заключная серыя.
- 00.50 Нашы навіны.
- 01.05 Навіны спорту.

- 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзін».
- 06.10 «Мінічына».
- 06.20 «Раніца. Студыя добрага настрою».
- 07.40 «Раніца. Студыя добрага настрою».
- 08.30 Фільм «На мосце». Расія, 2007 г.
- 10.05 Чакай мянь.
- 11.00 «Танга ўтрок» . Тленаевэла.
- 11.50 «Сіла прыцягнення». Серыял.
- 12.40 «Званая вячэр».
- 13.50 «Новыя падарожнікі дылетанта».
- 14.20 «Далёкая свяка».
- 14.40 «Гаджэе кацанія». Моладзеўы серыял.
- 15.30 «Баец. Нараджэнне легенды». Серыял. Заключная серыя.

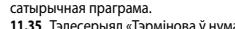
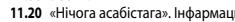
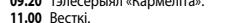
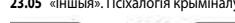
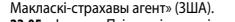
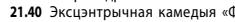
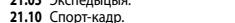
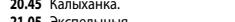
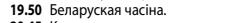
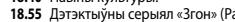
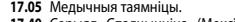
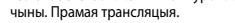
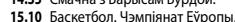
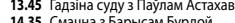
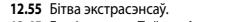
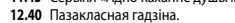
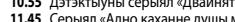
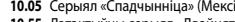
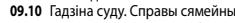
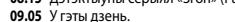
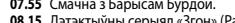
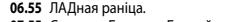
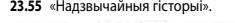
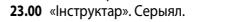
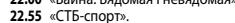
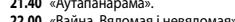
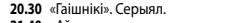
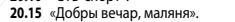
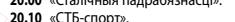
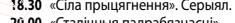
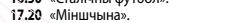
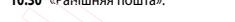
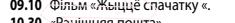
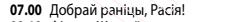
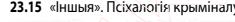
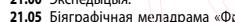
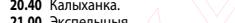
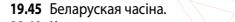
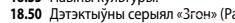
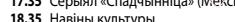
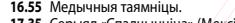
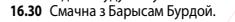
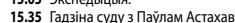
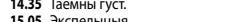
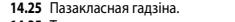
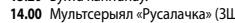
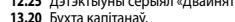
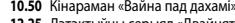
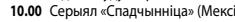
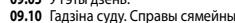
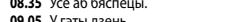
- 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00 Нашы навіны.
- 06.05 АНТ прадстаўляе: «Наша раніца».
- 09.05 Чакай мянь.
- 10.00 «Юрый Андропаў. Пятнадцаты месяцай надзея».

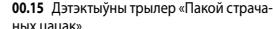
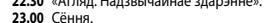
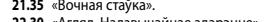
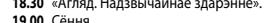
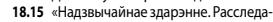
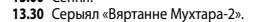
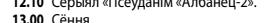
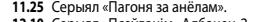
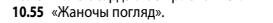
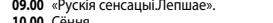
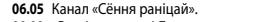
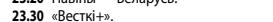
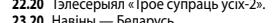
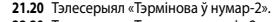
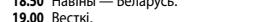
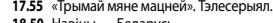
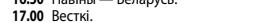
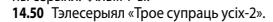
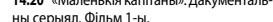
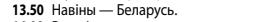
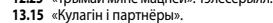
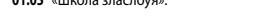
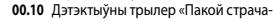
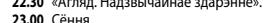
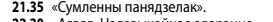
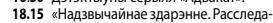
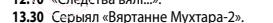
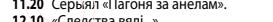
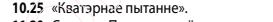
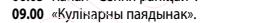
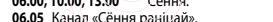
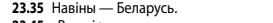
- 10.10 «Наша справа».
- 11.20 «Мінічына».
- 11.30 «Званая вячэр».
- 18.30 «Сіла прыцягнення». Серыял.
- 20.00 «Сталічныя падрабязніцы».
- 20.10 «СТБ-спорт».
- 20.15 «Добры вечар, мальчыні».
- 20.35 Фільм «На мосце». Расія, 2007 г.
- 22.55 «СТБ-спорт».
- 23.00 «Сталічныя футбол».
- 23.30 «Баец. Нараджэнне легенды». Серыял. Заключная серыя.
- 00.25 «Гучная справа».

- 06.55 ЛАДная раніца.
- 07.55 Смачна з Барысам Бурдой.
- 08.20 Тлебарометр.
- 08.35 Усё аба яблечы.
- 09.05 У гэты дзен.
- 09.10 Гадзіні суду. Справы сямейныя.
- 10.00 Серыял «Сладычынніца» (Мексіка).
- 10.50 Кінарама «Вайна пад дахамі».
- 12.25 Дээтыктыўны серыял «Двайнітъ».
- 13.20 Бухта капітану.
- 14.25 Пазакланская гадзініца.
- 14.35 Таємны густ.
- 15.35 Гадзіні суду з Паўлам Астахавым.
- 16.30 Смачна з Барысам Бурдой.
- 16.55 Медычныя таемніцы.
- 17.35 Серыял «Сладычынніца» (Мексіка).
- 18.35 Навіны культуры.
- 19.05 Дээтыктыўны серыял «Згон» (Расія).
- 19.45 Экспедыцыя.
- 19.55 Гадзіні суду з Паўлам Астахавым.
- 20.00 «Вайна. Відомае і невідомае».
- 20.25 «СТБ-спорт».
- 21.00 «Інструктар». Серыял.
- 23.15 «Іншыя». Псіхалогія крыміналу.

- 11.00 Весткі.
- 11.25 «Анчлаг і кампанія».
- 13.15 «Кулагін і партнёры».
- 13.50 Навіны — Беларусь.
- 14.00 Весткі.
- 14.20 Пакой смеху.
- 16.50 Навіны — Беларусь.
- 17.00 Весткі.
- 17.25 «Сумленны дээтыктуў».
- 17.55 «Трымай мене мацней». Тэлесерыял.
- 18.50 Навіны — Беларусь.
- 19.00 Весткі.
- 19.30 Тэлесерыял «Кармеліта».
- 21.20 Тэлесерыял «Тэрмінова ў нумар-2».
- 22.20 Тэлесерыял «Т্ৰো спурц усіх-2».
- 23.20 «Чіміяна асабістага».
- 23.35 Навіны — Беларусь.
- 23.45 «Весткі+».
- 00.05 «Кулагін і партнёры».

- 09.30 Ралі. Чэмпіянат свету. Акропаліс. Грэцыя. Дзень 3.
- 10

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

8

17 ЧЭРВЕНИ, СЕРАДА

- 05.40** Серыял «Як сказаў Джым» (ЗША).
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
06.05 Дзень спорту.
06.10, 07.05, 08.10 «Добрай раніца, Беларусь!».
06.45, 07.45 Зона X.
07.30, 11.50 Дзяловое жыццё.
08.20 Гатум разам.
08.35 Сфера інтарэсау.
09.05, 13.55 «Беларусь. Гісторыя Перамогі». «Любімы небеларускі актэры». Пётр Алейнікай. Мастакца-публіцыстычны тэлефіlm (беларускае тэлебачанне).
09.55 Меладрама «Этыторыя прыгажосці» (Украіна).
10.45 Серыял «Два бакі адной Ганні». **11.40** «OFF STAGE LIFE». **12.10** Серыял «Адчайнай хатні гаспадні». **13.05** Камедыйны серыял «Моні» (ЗША). **14.05** Альманах «Вандранівай». **14.30** Камедийны серыял «Офіс» (ЗША). **15.15, 19.20** Навіны рэгіёна.
15.25 Храніальна-документальны цыкл «Нябачны фронт» (беларус).
16.05 Вострасюжэнты серыял «Две з куфара» (Расія). Фіlm «Водар хлусні». 1-я серыя.
16.55 Меладрама «Этыторыя прыгажосці» (Украіна).
17.50 Серыял «Два бакі адной Ганні». **18.50, 20.50** «Зона X». Крымінальная хроніка.
19.30 Зямельнае пытанне.
19.55 Прыгоднікі баявік «Танкер «Танга» (Расія). 3-я серыя.
20.50 «Спортлот 5 з 36». Забаўляльнае шоў.
21.00 Панарама.
21.50 Відафіlm АТН «Збора Перамогі».
22.15 Вострасюжэнты серыял «Адчайнай хатні гаспадні» (ЗША). Заключная сэрыя.
23.20 Камедыйны баявік «Невынішчальны шпіён» (ЗША).
01.00 Дзень спорту.
01.10 Камедийны серыял «30 РОК» (ЗША). Заключная сэрыя.

- 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00** Нашы навіны.
06.05 АНТ прадстаўляе: «Наша раніца».
09.05 «Руда». Шматсерыйны фіlm.
10.05 Прэм'ера. «Смерць шпіёнам. Крым». Шматсерыйны фіlm.
11.30 «Гардзікі». Моладзеўы серыял.
12.00 Нашы навіны.
12.15 «Прачыння». Серыял.
13.00 Нашы навіны.
13.15 «Лінічына». Серыял.
14.00 Нашы навіны.
14.30 «Гадзінка». Студыя добрага настрою».
15.00 «Аўтапанарама». Серыял.
15.30 «Гайдзікі». Серыял.
16.00 Нашы навіны.
16.30 Нашы спорту.
17.00 Нашы навіны.
17.30 Нашы навіны.
18.00 Нашы навіны.
18.30 Нашы навіны.
19.00 Нашы навіны.
19.30 Нашы навіны.
19.55 Прыгоднікі баявік «Танкер «Танга» (Расія). 3-я серыя.
20.50 «Спортлот 5 з 36». Забаўляльнае шоў.
21.00 Панарама.
21.50 Відафіlm АТН «Збора Перамогі».
22.15 Вострасюжэнты серыял «Адчайнай хатні гаспадні» (ЗША). Заключная сэрыя.
23.20 Камедыйны баявік «Невынішчальны шпіён» (ЗША).
01.00 Дзень спорту.
01.10 Камедийны серыял «30 РОК» (ЗША). Заключная сэрыя.

- 18.30** «Сіла прыцягнення». Серыял.
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.10 «СТБ-спорт».
20.15 «Добры вечар, малиня».
20.30 «Гайдзікі». Серыял.
21.40 «Дабро пакаліцца».
22.00 «Мінск і міндане».
22.55 «СТБ-спорт».
23.00 «Інструктар». Серыял.
23.55 «Дэзктывная гісторыя».

- 14.00** Весткі.
14.20 «Маленкія капітаны». Документальны серыял. Фіlm 2-і.
14.40 Тэлесерыял «Тroe супраць усіх-2».
15.30 Тэлефіlm «Візіт да Мінатаура». 3-я серыя.
16.50 Навіны — Беларусь.
17.00 Весткі.
17.25 «Спеціяльнія карэспандэнт».
17.55 «Трымай мяне мацней!». Тэлесерыял.
18.50 Навіны — Беларусь.
19.00 Весткі.
19.30 Тэлесерыял «Кармеліта».
21.20 Тэлесерыял «Эрмінова ў нумар-2».
22.20 Тэлесерыял «Тroe супраць усіх-2».
23.20 Навіны — Беларусь.
23.30 «Весткі+».
23.50 «Кулагін і партнёры».

- 09.30** Трыятлон. Турнір Ironman. Аўстрэйя.
10.00 Паралімпійскія віды спорту. Кубак свету. Манчэстэр (Вялікабрытанія).

- 11.00** Ралі. Чэмпінат свету. Грэцыя. Аляяд.
12.00 Футбол. Кваліфікацыя да Кубка свету 2010. ПАР. 10-ы тур. Аўстралія — Японія.
14.00 Футбол. Кваліфікацыя да Кубка свету 2010. ПАР. 10-ы тур. Паўднёвая Карэя — Іран.

- 16.00** Тэніс. Турнір ATP. Істборн (Англія/Вялікабрытанія). 1/8 фіналу.

- 17.00** Эніс. Турнір WTA. Істборн (Англія/Вялікабрытанія). 1/8 фіналу.

- 19.00** Легкая атлетыка. Гран-пры IAAF. Вострава (Чехія).

- 21.30** «Формула-1». Часопіс.

- 22.00** Абранае па сераадах.

- 22.05** Навіны коннага спорту.

- 22.10** Гольф. Тур PGA. Турнір St Jude Championship. Стэнфорд (ЗША).

- 23.10** Гольф. Еўрапутр. Адкрыты чэмпіянат Аўстріі. Вена (Аўстрэйя).

- 23.40** Гольф клуб. Навіны гольфа.

- 23.55** Абранае па сераадах.

- 00.00** «Еўрапорт за чыстую планету». Часопіс.

- 00.30** Легкая атлетыка. Гран-пры IAAF. Вострава (Чехія).

- 06.00** Сёння.
06.05 Канал «Сёння раніцай».
08.55 «Вечная стаўка».
10.00 Сёння.
10.25 «Асоба небяспечны!».
10.50 «Галоўныя дарога».
11.20 Вострасюжэнты серыял «Пагоня за анёлам».
12.05 Вострасюжэнты серыял «Двайніяты».
13.20 Серыял «Адно хаканне душы маёй» (Расія). Заключная сэрыя.
14.30 «Дэзктывныя серыял «Згон» (Расія).
15.30 Гадзіна суду з Паўлам Астахавым.
16.25 Смачна з Барысам Бурдой.
16.55 Медынскія таемніцы.
17.35 Серыял «Сладчынніца» (Мексіка).
18.50 Навіны культуры.
19.45 Беларуская часіна.
20.40 Спорт-кадр.
21.00 Экспедыцыя.
21.05 Баскетбол. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны.
21.45 У 4/4 фіналу.
22.45 Музычная камедыя «Без праблем».

- 07.00** Добрай раніцы, Расія!
09.20 Тэлесерыял «Кармеліта».
11.00 Весткі.
11.30 Тэлесерыял «Эрмінова ў нумар-2».
12.20 «Трымай мяне мацней!». Тэлесерыял.
13.15 «Кулагін і партнёры».
13.50 Навіны — Беларусь.

- 13.10** «Эразумец. Прабачыць».
13.45 «Модны прысуд».
14.45 «Хачу ведаць».
15.10 «Гарачы лёд». Шматсерыйны фіlm.
16.00 Нашы навіны.
16.10 Нашы спорту.
16.15 «Гайдзікі». Шматсерыйны фіlm.
17.10 «Хай какуць».
18.00 Нашы навіны.
18.15 Нашы спорту.
18.20 Камедийны серыял «гуманоіды ў Карапеў». Расія, 2008 год.
18.55 «Руда». Шматсерыйны фіlm.
20.00 Час.

- 20.30** Нашы навіны.
20.45 «Сіла прыцягнення». Серыял.
21.00 «Ванія». Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны.
21.45 У 4/4 фіналу.
22.30 «24 гадзіны».
22.55 «СТБ-спорт».
23.00 «Інструктар». Серыял.
23.55 «Сакрэтныя гісторыі».

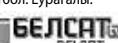
- 06.55** Ладная раніца.
07.55 Смачна з Барысам Бурдой.
08.25 Дэзктывныя серыял «Згон» (Расія).
09.15 У гэты дзень.
10.10 Гадзіна суду. Справы сямейныя.
10.20 Серыял «Сладчынніца» (Мексіка).
10.55 Невытумачальная, але факт.
11.45 Документальная-пазнавальная фіlm «Сады сирод пустыні» (Францыя).
12.40 Дэзктывныя серыял «Двайніяты» (Расія).
13.30 Прам'ера. Моладзеўы дэзктывныя серыял «Вераніка Mars» (Расія). 1-я і 2-я серыі.
14.55 Мультыплікацыя «Русалочка» (ЗША).
15.20 Пазагласная гадзіна.
15.35 Гадзіна суду з Паўлам Астахавым.
16.30 Смачна з Барысам Бурдой.
17.35 Серыял «Сладчынніца» (Мексіка).
18.35 Навіны культуры.
19.55 Невытумачальная, але факт.
20.00 Дэзктывныя дэзктывныя фіlm «Сады сирод пустыні» (Францыя).
21.05 «Дэзктывныя серыял «Двайніяты» (Расія).
22.30 «24 гадзіны».

- 07.00** Добрай раніцы, Расія!
09.20 Тэлесерыял «Кармеліта».
11.00 Весткі.
11.30 Тэлесерыял «Эрмінова ў нумар-2», Расія, 2008 год.
12.20 «Трымай мяне мацней!». Тэлесерыял.
13.15 «Іншыя». Післяхалагія крыміналу.
14.40 «Гардзікі». Моладзеўы серыял.
15.30 «Інструктар». Серыял.
16.30 «24 гадзіны».
16.50 «Эпэрцёрская гісторыя».
17.20 «Мінічына».
17.30 «Званая вічара».
18.30 «Сіла прыцягнення». Серыял.
19.30 «24 гадзіны».

- 13.50** Навіны — Беларусь.
14.00 Весткі.
14.20 «Маленкія капітаны». Документальны серыял. Фіlm 3-і.
14.45 Тэлесерыял «Тroe супраць усіх-2».
15.35 Тэлефіlm «Візіт да Мінатаура». 4-я серыя.
16.50 Навіны — Беларусь.
17.00 Весткі.
17.25 «Відавочнае-неверагоднае».
17.55 «Трымай мяне мацней!». Тэлесерыял.
18.50 Навіны — Беларусь.
19.00 Весткі.
19.30 Тэлесерыял «Кармеліта».
19.45 Тэлесерыял «Эрмінова ў нумар-2», Расія, 2008 год.
20.20 Тэлесерыял «Тroe супраць усіх-2».
23.20 Навіны — Беларусь.
23.30 «Весткі+».
20.00 Заканчэнне эфіру.

- 06.00** Сёння.
06.05 Інфармацыйны канал «Сёння раніцай».
09.00 «І зноў добры дзень!».
10.00 Сёння.
10.20 «Кухары і кухцікі».
10.50 «Барацьба за уласнасць».
11.20 Вострасюжэнты серыял «Пагоня за анёлам».
12.10 Вострасюжэнты серыял «Псеўданім «Альбант-2»».
13.00 Сёння.
13.35 Дэзктывныя серыял «Вяртанне Мухтара-2».
15.05 «Чыстасардочнае прызнанне».
15.20 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
17.55 «Трымай мяне мацней!». Тэлесерыял.
18.50 Навіны — Беларусь.
19.00 Весткі.
19.30 Тэлесерыял «Кармеліта».
19.45 Тэлесерыял «Відавочнае-неверагоднае».
17.55 «Трымай мяне мацней!». Тэлесерыял.
18.50 Навіны — Беларусь.
19.00 Весткі.
19.30 Тэлесерыял «Кармеліта».
19.45 Тэлесерыял «Эрмінова ў нумар-2», Расія, 2008 год.
20.20 Тэлесерыял «Тroe супраць усіх-2».
23.20 Навіны — Беларусь.
23.30 «Весткі+».

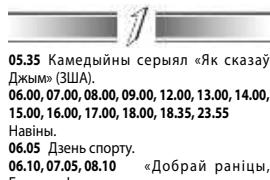
- 06.00** Аб'ектыў-агляд (навіны).
08.00 «Ранча», серыял.
18.50 «Апошні сезон», серыял.
19.45 «89 мініметрапідай з Еўропы», эпэр-таж, 1993 г., Польшча.
20.00 YoLife! (модавая праграма).
20.15 На колах (аўтамабільны элемачапіс канапі «Немецкая хвяля»).
21.00 Аб'ектыў (навіны, голоўна выданне).
21.20 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Уся-лія Чардай» (спланаваная праграма).
21.30 Документальная гадзіна: «Рэзвалю-цыя ў ёфі», дак. фіlm, 2005 г., Германія.
22.30 Макрафон: «Сон-трава», канцэрт гурта «Тройца».
23.05 «Еўрапейскі Звяз без сакрэтай», 1 серыя: «Балыханка» ад Сашы і Сірожы.
23.20 Аб'ектыў (навіны).

- 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00** Нашы навіны.
06.05 АНТ прадстаўляе: «Наша раніца».
09.05 «Руда». Шматсерыйны фіlm.
10.05 Прэм'ера. «Смерць шпіёнам. Крым», Шматсерыйны фіlm.
11.00 Нашы навіны.
11.10 Нашы спорту.
11.10 «Кантрольныя закупкі».
11.40 «Ералаш».
12.00 «Малахай+».
13.00 Нашы навіны.
13.05 Нашы спорту.

- 06.00** «24 гадзіны».
06.10 «Мінічына».
06.20 «Раніца. Студыя добрага настрою».
07.30 «24 гадзіны».
07.40 «Раніца. Студыя добрага настрою».
08.30 «Дабро пакаліцца».
08.50 «Гайдзікі». Серыял.
10.00 «Гайдзікі».
10.30 «24 гадзіны».
10.40 «Гайдзікі свякі».
11.00 «Танга ўтром». Тэлэнавэла.
11.50 «Сіла прыцягнення». Серыял.
12.40 «Званая вічара».
13.30 «24 гадзіны».
13.50 «Прыхватныя гісторыі».
14.40 «Гардзікі. Качаны».
15.30 «Інструктар». Серыял.
16.30 «24 гадзіны».
16.50 «Эпэрцёрская гісторыя».
17.20 «Мінічына».
17.30 «Званая вічара».
18.30 «Сіла прыцягнення». Серыял.
19.30 «24 гадзіны».

19 ЧЭРВЕНА, ПЯТНІЦА

05.35 Камедыны серыял «Як сказаў Дыкім» (ЗША).
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 18.35, 23.55
Навіны.
06.05 Дзень спорту.
06.10, 07.05, 08.10 «Добрай раніцы, Беларусь».

06.45, 07.45 Зона X.
07.30, 11.50 Дэзэлавое жыццё.
08.20 Гатум разам.
08.35 Сфера інтарсай.

09.05, 13.05 «Беларусь. Гісторыя Перамо-гір».

09.10 Прыгоднікі баявік «Танкер «Танга» (Расія). 4-я серыя.

10.05 Меладрама «Тэрыторыя прыгажос-ци» (Украіна).

10.50 Меладраматычны серыял «Два бакі адной Ганні» (Украіна).

11.35 «OFF STAGE LIFE».

12.10 Документальны фільм «Ад світанку чэрвеньскіх...» («белікамдзэнт»).

13.15 Камедыны дэтэктыўны серыял «Моні» (ЗША).

14.05 Шпілька.

14.30 Камедыны серыял «Офі» (ЗША).

15.15, 18.55 Навіны рэгіёна.

15.25 Вострасюжэтны серыял «Двое з куфара» (Расія). Фільм «Хата з прывідамі». 1-я серыя.

16.20 Жаноче ток-шоу «Жыццё як жыц-це».

17.30 Меладраматычны серыял «Два бакі адной Ганні» (Украіна).

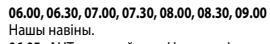
19.10 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. У-21. Беларусь — Сербія. Прамая трансляцыя.

21.10 Панарама.

22.00 Фантас্টычны серыял «Зорны крэйсер «Галактыка» (ЗША — Вялікабрытанія).

23.45 Крымінальная драма «Шыға» (Расія — Казахстан — Францыя — Германія).

01.20 Дзень спорту.

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00
Навіны.

06.05 АНТ прадстаўляе: «Наша раніца».

09.05 «Рудая». Шматсерыйны фільм.

10.05 Прэм'ера. «Смерць шліёнам. Крым».

Шматсерыйны фільм.
11.00 Нашы навіны.

11.05 Навіны спорту.

11.10 «Кантролны закуп».

11.40 «Ералаш».

12.00 «Малахай+».

13.00 Нашы навіны.

13.05 Навіны спорту.

13.10 «Зразумець. Прабачыць».

13.45 «Модны прысус».

14.45 «Хану ведаць».

15.10 «Гарачы лёд».

Шматсерыйны фільм.

16.00 Нашы навіны.

16.10 Навіны спорту.

16.15 «Прынцыца цырку».

Шматсерыйны фільм.

17.10 «Хай каўчукъ».

18.00 Нашы навіны.

18.15 Навіны спорту.

18.20 Камедыны серыял «Гуманоіды ў Карапелеве».

Расія, 2008 год.

19.00 «Поле цудаў».

20.00 Час.

20.30 Нашы навіны.

21.00 Навіны спорту.

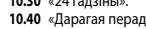
21.05 «Вялікая розніца».

22.45 «Адкрыцце 31-га Маскоўскага міжнароднага кінафесту».

23.35 Трылер «У капкане».

01.20 Нашы навіны.

15.35 Навіны спорту.

06.00 «24 гадзіны».

06.10 «Міншчына».

06.20 «Раніца. Студыя добрага настрою».

07.30 «24 гадзіны».

07.40 «Раніца. Студыя добрага настрою».

08.30 «Лютапанарама».

08.50 «Гайшнікі».

Шматсерыйны фільм.

10.00 «Ляці гісторія».

10.30 «24 гадзіны».

10.40 «Дарагая перадача».

11.00 «Таня ўгроў».

Тэленавэла.

11.50 «Сіла прыцягнення».

Серыял. Заключная се-рия.

12.00 «Летаўка».

13.30 «24 гадзіны».

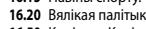
13.50 «Добры дзень, доктар!».

14.20 «Дзёлкія сванкі».

14.40 «Гадкае качаня».

Моладзевы серы-ял.

15.30 «Інструктар». Серыял.

07.00 Добрай раніцы, Расія!

Шматсерыйны фільм.

16.30 «24 гадзіны».

16.50 «Асаўбіты інтарэс».

17.20 «Міншчына».

17.30 «Званая вячара».

18.30 «Сіла прыцягнення».

Серыял.

19.30 «24 гадзіны».

20.00 «Сталічны падрабязніца».

20.10 «СТБ-спорт».

20.15 «Добры вечар, маланя».

20.35 Фільм «Ноч у бары «Макула». ЗША, 2001 г.

22.30 «24 гадзіны».

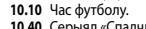
22.55 «СТБ-спорт».

23.00 «Відзімові неўдзімъ».

Агляд міжна-роднага шоў-бізнесу.

23.40 Фільм «Гульня ў шындан».

Расія, 2006 г.

06.55 ЛАДная раніца.

07.55 Смачна з Барысам Бурдой.

08.25 Дэзэктубы серыял «Згон».

(Расія).

09.15 У гэты дзень.

10.00 Гадзіна суду. Справы сямейныя.

10.10 Час футбулу.

10.40 Серыял «Сладчыніца».

(Мексіка).

11.30 «Лабірэнты: крэпасць над Дняст-ром».

11.55 Дэзэктубы серыял «Двойніцы».

(Расія).

12.00 Моладзевы дэтэктыўны серыял «Вэршанік Mars».

3-я і 4-я серыі.

14.20 Мультфільм.

14.30 Пазлакасная гадзіна.

14.40 Школа рамонты.

15.35 Гадзіна суду з Паўлам Астахавым.

16.25 Смачна з Барысам Бурдой.

16.55 Медычныя таемніцы.

17.35 Серыял «Сладчыніца».

(Мексіка).

18.35 Навіны культуры.

18.50 Усё аў бяспечы.

19.20 Біта эксплайніс.

20.15 Элпартэр «Беларускай часіні».

21.05 Калыханка.

21.25 Экспедыцыя.

21.30 Баскетбол. Чэмпіянат Еўропы. Жан-чыны. Пайфайн.

21.35 Палітычная драма «Атэль «Руанды»

(Вялікабрытанія—ЗША—Італія).

22.10 Весты.

22.25 Сінія падрабязніца.

22.30 Сінія падробязніца.

22.45 Сінія падробязніца.

22.50 Сінія падробязніца.

22.55 Сінія падробязніца.

23.00 Сінія падробязніца.

23.15 Сінія падробязніца.

23.30 Сінія падробязніца.

23.45 Сінія падробязніца.

23.50 Сінія падробязніца.

23.55 Сіні

21 ЧЭРВЕНИ, НЯДЗЕЛЯ

06.45 Сямейны серыял «Мая мама — ветэрніар» (Германія).

08.25 Альманах «Беларусь. Гісторыя Перамогі».

08.55, 12.10 «Беларусь. Гісторыя Перамогі. Залатыя салдаты» (беларускі элембачане).

11.25 У свеце матароў.

12.15 Прычынна камедыя «Хаканая жанчына механіка Гаўрэлава» (СССР).

13.45 Нота Вене.

14.35 Навіны рэгіёна.

14.55 Чэмпіянат свету па аўтагонках «Формула-1». Гран-прі Вілайкіяртані. Гонка.

Прамая трансляцыя.

16.55 Фантастычны серыял «Паверхня» (ЗША).

17.50 Суперларат.

18.45 Прэм'ера. Моладзевая меладрама «Кароль, дама, валет...» (Украіна).

20.35 «Спортулат 5 з 36». Забаўляльнае шоў.

21.00 «Панарама тыдня».

22.05 Відэафільм АТН «Дзеци Еўрабачанія: Ягор Турук».

22.40 Рамантычная камедыя «Зялёная карта» (ЗША — Аўстралія — Францыя).

07.00 АНТ прадстаўляе: «Нядзельная раніца».

08.00, 09.00 Навіны навіны.

09.05 Нядзельная пропаведзь.

09.20 «Шчаслівая разам». Камедыйны серыял.

09.50 «Шалапутныя нататкі».

10.10 Пакуль усе дома.

11.00 Фазэнда.

11.35 «Разумніцы і разумнікі».

12.20 АНТ прадстаўляе: «Ранішняя пошта».

13.00 «Зваротны адлік».

13.30 «Аўясілам. Чэмпіянат свету».

14.30 «Вялікая розніца».

16.00 Нашы навіны.

16.15 Навіны спорту.

16.20 «Тамара Семіна. Ні пра што не шкаду».

17.25 «КВЗ». Прэм'ер-ліга.

19.10 АНТ прадстаўляе: «Рэкламная пайза».

20.00 Контыру.

21.05 Прэм'ера. Меладрама «Лера». Расія, 2007 год.

23.05 Фільм «Дыяментавыя паліцыянты».

06.40 «Праверана на сабе».

07.25 «Турысты». Камедыйны серыял.

08.10 Фільм «Край». Расія, 2007 г.

09.30 «Добры дзень, доктар!».

10.00 Відавочнік прадстаўляе: самае смешнае».

10.55 «Вялікі снданак».

11.30 «Каханне Маё». Камедыйны серыял.

12.30 «Аўтапанарама».

13.00 Фільм «Камедыя памылак». СССР, 1978 г.

15.10 «Культурнае жыццё».

15.40 «Прыўратныя гісторыі».

16.30 «24 гадзіны».

16.50 «Этрапанія».

18.00 «Фантастычны гісторыі».

19.00 «Тыдзень».

19.30 «Тыдзень». Інфармацыйна-аналітычнае праграма.

20.30 СТБ прадстаўляе: канцэрт «Песні роднай зямлі».

22.40 «Спартыўныя тыдні».

23.00 Фільм «Шулеры». ЗША, 1998 г.

01.05 «Поўня». Серыял.

08.10 Дабравест.

08.40 Мір вашай хаце.

08.50 Бухта капітану.

09.30 Наша піцёрачка.

10.00 Мультфільм.

10.20 Музычнае камедыя «Джэкс Ва-смёркін-амерыканец» (СССР). Заключальная серыя.

11.30 Медычныя таемніцы.

12.00 Сезон ля дачы.

12.40 Пасобаванне.

13.00 Гаспадар.

13.30 Прыводнікі анімацыйны фільм «Артур і мініпуты» (Францыя).

15.20 Камедыйны серыял «Дурнушка Бэц-2» (ЗША). 2-я і 3-я серыі.

16.55 Гандбал. Адборчаны матч чэмпіянату Еўропы. беларусь-Славенія. Прамая трансляцыя.

18.30 Баявік «Двойнікі» (Гонконг - ЗША).

20.25 Тэлебарометр.

20.45 Экспедыцыя.

21.10 Рамантычная камедыя «Алекс і Эма» (ЗША).

22.55 «Правы чалавека».

23.10 Свята музыка.

23.40 Пасобаванне.

00.05 Валейбон. Еўрапа. Мужчыны. Беларусь — Славакія.

01.00 «Хто прашаў пісці».

01.30 «Дачы адказ».

13.00 Сέння.

13.20 «Хто прашаў пісці?».

14.15 Прыводнікі фантастыка «Таямніцы Бяр��дскага трыкутніка» Фільм 2.

16.00 Сέння.

16.25 «Барэццаўца за ўласнасць».

17.00 Дэтэктыўны серыял «Закон і парадак. Злачынства намер».

19.00 Сέння. Выніковая праграма.

19.50 «Цістасарднае прызнанне».

20.25 «Надзвычайнае здрэнне». Агляд за тыдзень.

20.55 «Галоўны герой».

22.05 Авантурны дэтэктыў «Ідеальны шлюб».

23.00 Крымінальная драма «Смерць дзэўчыны».

09.30 Аўтаспорт. Чэмпіянат свету ў класе Турнін. Брюно (Чэхія). Warm-Up.

10.00 Супербайк. Чэмпіянат свету. Суперпул. Мізана (Сан-Марына).

14.30 Абектыў (вынікі тыдня).

16.50 «Смияцца дазваляеца». Гумарыстычная праграма.

18.25 «Сумленны дэтэктыў».

19.00 Весткі тыдня.

20.05 «Танцы з Зоркамі». Суперфінал — 2009.

22.05 КВЗ. Першая ліга. 1/4 фіналу.

00.05 Фільм «Бацька», Расія, 2007 г.

01.30 Заканчэнне эфіру.

10.30 Лёгкая атлетыка. Камандны чэмпіянат Еўропы. Партугалья. Дзень 1.

11.30 Ралі. Суветны тур па рагбі рэйду. Этап 4.

12.00 Міжнародная формула мастэрс. Брюно (Чэхія). Гонка 2.

13.00 Супербайк. Чэмпіянат свету. Мізана (Сан-Марына). Задз 1.

13.45 Аўтаспорт. Чэмпіянат свету ў класе Турнін. Брюно (Чэхія). Гонка 1.

14.30 Формула-2. Чэмпіянат свету. Брюно (Чэхія). Гонка 2.

15.45 Аўтаспорт. Чэмпіянат свету ў класе Турнін. Брюно (Чэхія). Гонка 2.

16.45 Супербайк. Чэмпіянат свету. Мізана (Сан-Марына). Задз 2.

17.30 Лёгкая атлетыка. Камандны чэмпіянат Еўропы. Партугалья. Дзень 2.

21.15 Бокс. Паяднік за міжнародны тытул па версіі WBC.

23.15 Мотаспарты. Часопіс.

23.45 Ралі. Суветны тур па рагбі рэйду. Этап 4.

00.15 Суперспорт. Чэмпіянат свету. Сан-Марына.

00.45 Лёгкая атлетыка. Камандны чэмпіянат Еўропы. Партугалья. Дзень 2.

02.00 Мотаспарты. Часопіс.

18.00 Прэс-экспэрэс (агляд медыяў).

18.15 «Элі Макбіл», тэлесерыял.

19.00 Канцэрт гурту «N.R.M.», ч. 1.

19.55 Форум (ток-шоу): Каб людзімі звацца.

20.40 Хто ёсьць кім: Генадзь Бураўкін.

21.00 Аб'ектыў (вынікі тыдня).

21.20 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Мін-дуй» (спланаваная праграма).

21.30 «Акно ў Еўропу» (інфармацыйная праграма).

22.05 Фільматач майстру: «Застава», мастер фільм, 2006г., Вілайкіяртанія-Сербія і Чарнагорыя-Боснія і Герцагавіна-Македонія-Славенія-Харватыя.

23.40 Аб'ектыў (вынікі тыдня).

БЕЛСАТ

08.00 Прэс-экспэрэс (агляд медыяў).

18.15 «Элі Макбіл», тэлесерыял.

19.00 Канцэрт гурту «N.R.M.», ч. 1.

19.55 Форум (ток-шоу): Каб людзімі звацца.

20.40 Хто ёсьць кім: Генадзь Бураўкін.

21.00 Аб'ектыў (вынікі тыдня).

21.20 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Мін-дуй» (спланаваная праграма).

21.30 «Акно ў Еўропу» (інфармацыйная праграма).

22.05 Фільматач майстру: «Застава», мастер фільм, 2006г., Вілайкіяртанія-Сербія і Чарнагорыя-Боснія і Герцагавіна-Македонія-Славенія-Харватыя.

23.40 Аб'ектыў (вынікі тыдня).

Падпіска на «Новы час» праз банк

1. Выразаем купон.

2. Пішам прозвішча, імя, імя па бацьку і адрас.

3. Указываем суму аплаты.

4. Ідзем у адзяленне банка і здзяйсняем пералік грошай.

5. Ксеракопію плацёжнага дакумента, атрыманага вамі, з указаннем тэрміну падпіски і адрасам дастаўкі накіроўваем у родакцыю.

6. Кошт падпіскі за адзінnum 500 рублёў (на адзін месяц — 2000 рублёў).

ІЗВЕЩЕНИЕ

ЧИУП «Час навінаў»

(получатель платежа)

МГД ОАО «Белинвестбанк» г. Минск

(наименование банка)

Счет получателя

3012211080010

Лицевой счет

Код 764

УНП*

190790926

КВІТАЦІЯ

ЧИУП «Час навінаў»

(получатель платежа)

МГД ОАО «Белинвестбанк» г. Минск

(наименование банка)

Счет получателя

3012211080010

Лицевой счет

Код 764

УНП*

190790926

Кассир

Платильщик

Пеня

Всего

Кассир

ПАДРАБІЯЗНАСЦІ

ГВАЛТ ЗА ГВАЛТ

Іван БІЧ

Забойства Джорджа Цілпера, доктара і актыўіста руху за права жанчын на аборты, прымусіла амерыканскіе грамадства гаварыць пра новы накірунак у сучасным экстремізме — так званы anti-abortion violence (англ.: «антыабортны гвалт»).

Джордж Цілпер, доктар жаночай клінікі ў Канзасе, забіты 31 мая ў царкве святога роднага горада, быў не першым, хто папланоўся за сваю працу і погляды.

Пачынаючы з канца 1970-х у крыймінальных зводках ЗША, Канады і Аўстраліі рэгулярна сустракаючыя навіны пра напады на жаночыя клінікі і на іх персанал, спробы падпілалі згаданых медычных установ, што дазваляе разглядаць такога кшталту злачынствы ўжо не проста як прайаву персанальную дэвіцыю.

Наогул, прыхільнікі anti-abortion violence можна лічыць фракцый больш шырокага грамадскага руху pro-life (англ.: «за жыццё»). Сбры pro-life у глабальнам сэнсе выступаюць за медыцынскую этику, якая грунтуюцца на хрысціянскіх докладах, а дакладней на запаведях: «Незаби». Адсоль тэзіс — наступствам працы медыкаў не можа быць смерць жывой істоты. Pro-life вымагае, каб быў прыняты закон пра абортоні ўсіх формаў чалавечага жыцця, у тым ліку і зародкаў у блоніні маці.

Цікава, што такі падыход лагічна павінен патрабаваць адмены смартнога пакарання. Аднак у гэтым пункце сбры руху pro-life не маюць адзінага падыходу. Таксама гэта тычыцца падлемікі наконт таго, ці павінна жанчына ў выпадку аборту мец згоду мужу, білагічнага башкі дэвіцы, і сваі бацькоў?

Затым актыўісты pro-life адзінія ў методах. Яны прыдумалі шмат формаў актыўнасці, якія сталі іх візіткай. Напрыклад, вельмі папулярная практика, калі маладым жанчынам, які ідуць падаваць заяву на аборт, робяць бясплатнае ультрагукавае сканіраванне. Ак-

тыўсты pro-life вераць, што, пабачыўшы плод, жанчына адмовіцца ад ідзе абORTУ.

Маюць папулярнасць так званыя Life Chain — стаянне групы асобаў з лозунгамі кшталту «АбORTы забіваюць дзяцей» або «Я дзіяю, а не выбываю».

Больш радыкальная форма пратэсту — rescue operation, калі праціўнікі абORTУ падросту блакіруюць уваходы ў клінікі, якія робяць гэтыя аперациі.

Ідея акцый die-in сбры руху pro-life называецца ў папрыфістай, які ў 1960-я, пратэстуючы супраць вайны ў В'етнаме, падросту супраць вайны ў Сомалі. Розніца ў тым, што падчас die-in траба легчы ў позе чалавечага эмбрыёна.

Самая ефектная, аднак, форма пратэсту называецца truth display. Сэн у тым, каб распашоці літаратуру са здымкамі зародкаў — ахвяраў абORTУ. Здымкі праства жудасныя. Тактыка шоку, прайода, падзяляеца не ўсімі сбрымі руху.

Каспаров.ru (Расія)

Папросту жах, што робіцца на белым свеце — зусім ад крызісу ў людзей нервы здаюць. Пачынаюць ужо на сваіх блізкіх кідадца. Асабліва калі тия гроши па першым патрабаванні не даюць. Вось мы беларусі хацелі

ужыванаць такі аргумент, як бомбы і стрэльбы.

Напрыклад, папулярныя акты вандалізму на тэрыторыі лякарні, спробы супадпалац, напады або забойств супрацоўнікаў медычных установ. Усяго з 1977 года ў ЗША і Канадзе было зарэгістравана 17 забойстваў на гэтай глебе, 153 спробы нападу на медыкаў і актыўістаў pro-choice. Тры разы іх нават выкрадалі.

Самыя вядомыя выпадак — гэта справа Эрыка Раберта Рудольфа, заўзятага праціўніка абORTУ і гомасексуаліста. У 1996 годзе ён ўзварашаў бомбу падчас летніх алімпійскіх гульняў у Атланце. Выбухам былі забітыя два чалавекі, 11 — парапенены.

Толькі ў 1998 годзе паліцыя ідэнтыфікавала асобу тэратыста і змясіла Эрыка ў спіс дзесяці самых небяспечных злачынцаў, які знаходзіцца ў вышуку. ФБР устанавіла прэмію за інфармацію пра Рудольфа памерам у адзін мільён долараў. Аднак Эрык быўшым у валу кануну. Яго злавілі толькі ў 2003 годзе. Высветлілася, што ўвесці гэты час ён жыў лаіком у ліхах Апалачы. Пры затрыманні ён быў паголены і памъты, што сведчыць пра падтрымку звонку, якую ён меў увесці гэты час. Ціпер Рудольф сядзіць у турме і вядзе ўласную страту ў інтэрнэце.

Пакуль Рудольфа лавілі, ён стаў культиваваць асобай радыкалаў

з pro-life. Тыя ахвотна насілі майкі з лозунгам «Бяжы, Эрык, бяжы!». У Гонар Рудольфа быў напісаныя дзве песні ў стылі канtry. Сітуацыя часам нагадвала історыю. Так, родны брат Эрыка перад відзакамерай засунуў руку пад цыркулярную пілу як «пасленне ФБР». Даўжай богу, руку потым прышылі.

Наўрад ці забойца Джорджа Цілпера атрымае такую ж папулярнасць. У яго быў праблемы з псіхікай. Усе буйныя арганізацыі pro-life крытыкуюць ягоны ўчынак. Аднак, так іншы, пытанне пра прычыны росту выпадкаў anti-abortion violence застаецца актуальным.

На думку шматлікіх экспертаў, важным фактам радыкализма руху pro-life ёсць ужо згаданыя акцыі rescue operation. Такія акцыі з сярэдзіны 1980-х пачалі арганізоўвацца не катапіцкімі святарамі, а радыкальнымі пратэстанцкімі кансерватарамі. Некаторыя адміністрацыі штатаў ужо прынялі адпаведныя законы, якія забараняюць «rescue operation». Заставацца пачакаць выніку.

Магчыма, значна больш эфектыўны метадам барацьбы з anti-abortion violence стане ідэя групы катапіцкіх снайпероў pro-life. Яны гатовыя даць 50 тысяч долараў за інфармацію пра падрыхтоўку новых акцыяў anti-abortion violence.

ЯНЫ ПРА НАС: ЗАМЕЖНАЯ ПРЭСА ПРА БЕЛАРУСЬ

Як прадміністравалі гэтыя выходныя, нават Беларусь, якая уваходзіць з Расіяй у клада Саюзнай дзяржавы, не застравахана ад гандлівага канфлікту. Расія абяцала пра забарону ўвозіць на свой унутраны рынак 500 відаў беларускай малочнай прадукцыі. Адпаведна афіцыйнай версіі — з-за санітарных прычынай. Аднак існуе версія, што Лукашэнка на Маскве незадаволены. Пасля таго, як міністр фінансаў Расіі Аляксей Кудрын звязаў пра існаванне пагрозы неплацажадольнасці Беларусі, Лукашэнка выступіў па тэлегачанні з рэзкімі нападкамі на адрас свайго вілакага суседа.

«Berliner Zeitung» (Германія)

Расійская ўлада патрабуе ад беларускага ўраду перадаць дзяржаўную прадпрыемствы

расійскім карпарацыям. Гэта лепшая гарантія того, што Беларусь і ў выпадку східу Лукашэнкі, які, як вядома, шмат каго раздряжніў у расійскім кіраўніцтве, застанецца пад кантролем Крамля. Ахова расійскіх межаў і ўздел у сумесных абортоных праектах, якімі так ганарыцца Лукашэнка (на яго словамах, гэта праста не мае сэнса), з пункту гледжання расійскай улады, якая больш байца рэзальнай ваеннай канфрэнтациі з Захадам, каштует мала.

Kasparov.ru (Расія)

Кіраўнік МЗС Грузіі Грыгор Башадзе задаў волені пазіцыі Беларусі. «Грузінскі бок задаволена абдуманай і асэнсаванай пазіцыяй Беларусі», — звязаў Башадзе на брыфынгу ў МЗС Грузіі. Нагадаем, што згодна з заявай презідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі, Мінск будзе

самастойна вырашыць пытанне прызнання незалежнасці Абхазіі і Паднёўнай Асесіі. І не мае намеру прадаваць сваю пазіцыю. Лукашэнка таксама прызнаў, што ўмовай выдачы расійскага крэдыта ў памеры 500 мільёнаў долараў было прызнанне сепаратысцкіх ан-клаваў Грузіі.

Georgia online (Грузія)

Лукашэнка — як Кім Чэн Ір і лідэры іншых дзяржаў, якія знаходзяцца ў цікім становішчы, шукаюць гроши і палітычнае прызнанне, — можа далёка пайці. Але такая гульня бесперспектывная. Хутчэй за ўсё, ён хутка перадумае і будзе прасіц прабачэнні, што ўжо рабіў не раз.

«Коммерсанц» (Расія)

ЗАМЕЖЖА

12

МІЖНАРОДНЫЯ НАВІНЫ

УКРАЇНА. ПАЛТАУСКАЯ БІТВА. ЧАСТКА ДРУГАЯ

700 супрацоўнікаў украйнскага МУС будучы аховаўшы парадак падчас святкавання 300-й гадавіны Палтаускай бітвы, якое прызначана на 26 чэрвеня. Прычына простая: тая бітва 1709 года мае вялікае сімвалічнае значэнне для рускіх і украінскіх нацыяналістаў. Першыя яе трактуюць як эпахальную падзею, якая вывела Расію ў шэраг вялікіх єўрапейскіх дзяржаў. Другія дзе выніку ў такім відлігах захапленні. На думку шматлікіх украінцаў, перамога рускіх над шведамі пахавала праект гетмана Івана Мазепы, які напярэдні бітве перайшоў на бок шведскага караля Карла. Скандинавскі манах у якісі адплаты абяцалі для Украіны статус незалежнай дзяржавы. Гіперблізациі выніку Палтаускай бітвы ў вачах нацыянальных радыкалаў гарантую, што тая авабізкова наведаюча Палтаву ў рамках святкавання юбілею і паспрабуюць з дапамогай фізічных сродкаў дасвесіці свою рэацию. Прадстаўнік МУС Украіны ўжо паведаміў, што, паводле аператарўных дадзеных, у Палтаву збираюцца прыхады экстремістаў з Москвы і Кіева.

На матэрыялах «Украінскае Правда» (Украіна)

ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ. «1984» — САМАЯ АКТУАЛЬНАЯ КНІГА СУЧАСНАСЦІ

Грамадскасць Брытаніі аргынална святкуе 60-ю гадавіну выходу ў свет славутай кнігі Джорджа Оруэла «1984». «1984» — эта адзін з самых славутых твораў, які папярэджвае пра пагрозу таталітарызму. Як відома, адзін з элементаў таталітарнага дзяржавнага ладу, апісанага ў рамане, ёсьць плакаты, якія можна пабачыць на кожным кроку. На іх выяўлены диктатар Вялікі брат, які кажа: «Я назіраю за тобой!». Гэты лозунг, на думку шматлікіх грамадзянскіх актывістаў, вельмі нагадвае практику відэнанзірання. На цяперашні момант брытанскія ўлады лічаць, што эфектыўнымі сродкамі баражыса с злачынствамі можа быць сістэма відэнагляду за публічнымі месцамі. На думку іх апаненту, эта не што іншае як паузычна дыктатура. Юбілей «1984» аказаўся вельмі своечасовым. Дадатковым аргументам у гэтай палеміцы сталі нечаканыя прызнанні Дэвіда Лепера, былога функцыянерна паліцыі, які выступаў за тое, каб паліцыя запісвала тэлефонныя перамовы і нават інтэрнэт-перасылкі ў эталоне маршуру юбілею кнігі Оруэла. Лепер на людзіх прызнаўся: «Які паказалі выхў ў Лондане 2005 года, відэакамеры назірання кепска дапамаглі ў баражыбе з фанатамі Аль-Каіда».

На матэрыялах «Guardian» (Вялікабрытанія)

КУБА. ПРАВЫ ГЕЙ ЯК ЛАКМУСАВАЯ ПАПЕРКА ДЭМАКРАТЫЗАЦЫІ

У Гаване адбыўся марш за права геев і лесбіянак, які дай падставу для шматлікіх спекуляцый. Па-першое, у гэтым дэфлі ў першых шэрэгах калоны марширавала Марыэла Кастро, дачка Рауля Кастро, ціпрашніка кірауніка краіні. Яна, дарэчы, кіруе Нацыянальным цэнтрам сексуальнай адукацыі і, больш того, крыйтыкуе ўрад, які з 1998 года забараніў правадзіць аперациі па змене полу. І хоць права змяніць пол фармальна засталося, аднак ніводны з 28 чалавек, які падаў з таго часу заяву ў адпаведную структуру Міністэрства (на закону аперация з апачваеца дзяржавай) не прайшоў усе інстанцыі, якія патрабні для згоды камісіі на аперацию. Ёсьць версія, што сваю ролю тут адыгрывае каталіцкая царква, якая падчас візіту на Кубу папярэднія Папы заключыла своеасаблівы пакт з Гаваной: Куба прытымлівіла дактринаў Ватыкану ў галіне сямейнай палітыкі і ў пытаннях сексуальнай маралі, а Касціё не крыйтыкуе Кубу за парушэнні правоў чалавека. Хаты гэта толькі плёткі. З іншага боку, міліцыя не атакавала несанкцыянаваны марш гомасексуалістаў і лесбіянак, што, на думку шматлікіх нацыяналістаў, кака па цікавасці перспектывы цяперашніх реформаў, якія праводзіць бацька Марыэлы.

На матэрыялах «El País» (Іспанія)

ВЫБАРЫ

ГЛЯДЗІЦЕ, ХТО ІДЗЕ!

Алег НОВІКАЎ

Выбары ў Еўрапарламент, якія прайшли 5–8 чэрвеня, змянілі канфігурацыю палітычных сіл у ЕС. Самая галоўная тэнденцыя — закат сацыял-дэмакраты. Аднак святое месца пустым не бывае: левы фланг еўрапейскай палітыкі імкліва акупуюць новыя партыі.

Каб зразумець глыбіню катасрофы сацыял-дэмакратаў, дастатковая прывесці адзіны факт: у Вялікабританіі, Францыі і Германіі партыі левага цэнтра атрымалі самую малую колькасць галасоў у паславаненічы.

Аднак пра ёсць па чарзе: у Аўстрыйскіх ёздках, якія ўваходзіць у вялікую кааліцыю з хрысціянскімі дэмакратамі, атрымалі 28 працэнтаў. У Германіі, дзе ружовыя таксама фармуюць блок з правымі цэнтральнымі, — 20,8 працэнта. Як было сказана вышы, гэта самы нізкі ўзровень падстрымкі ёздэкаў пасля другой сусветнай вайны. У Вялікабританіі лойбараўсты ледзь не прапусцілі наперад экзатычных ўсходскептыкаў з Парытэту незалежнасці Аўстрыянаага Каралеўства. У незалежнікай 12 працэнтаў, у партыі Гордона Брауна — 15,8. У Францыі сітуацыя падобная. Партыя сацыялістаў мае ўсяго 16,8 працэнта. Менш партыя атрымлівала толькі ў 2002 годзе, калі на выбарах прэзідэнта праваліўся Ліанэль Жасперн. У Партугаліі, дзе 22 гады сацыялісты былі пры ўладзе, за іх прагаласавала 26 працэнтаў. У Польшчы Саюз левых дэмакратоў заняў ганаровую трэцяе месца, аднак ад пераможца — правых і лібералаў — яго аддзяляюць дзесяткі працэнтаў.

Не будзем ужо казаць пра краіны былога камуністычнага блоку, дзе палітычная культура вельмі прымыцьтуюць і людзі часцей галасуюць за капулісту, якія абяцаюць залаты горы. Так, у Латвіі сацыял-дэмакраты (партыя, дарэчы, была створана яшчэ ў XIX стагоддзі) атрымалі 3,8 працэнта.

Увогуле, толькі ў 13 з 27 краін ЕС сацыял-дэмакратам удалося сабраць больш за 20 працэнтаў.

Амаль іранічна выглядае той факт, што галоўны электаральны бастыён электаральных — Мальта. Тут за партыю прагаласавала больш за ёсць выбаршчыкаў у праінтынговых судносінах.

Рэзюме экспертаў: сацыял-дэмакратыя стратіла ідзіную гегемонію ў грамадствах краін Заходней Еўропы. Мова пра так званую канцепцыю сацыяльнай дзяржавы.

Гісторык Йозеф Фантан на старонках блізкай да іспанскіх сацыялістаў газеты «Publico» піша, што галоўной прычынай падзення ёздакі стала ідзіна эвалюцыя левацэнтрысцікіх партый у бок цэнтра. «Старыя партыі ёздакі ператварыліся

ПОСТТРАЦІСТЫ

Феномен посттрасцізму як масавага руху характэрны выключна для Францыі. Тут у мінулым годзе на базе адной з трасцісцікіх партый была створана ідэйна больш шырокая Новая антыкапітальстычная партыя. За яе адзінай галасы 4,9 працэнта. Не шмат, аднак для пачатку, думаеца, неекспліка.

ЛЕВЫЯ САЦЫЯЛІСТЫ

Левыя сацыялісты — гэта яшчэ адзін цікавы від ёўралевых. Шакаваныя тым, як СССР у 1956 годзе падавіў паўстанне ў Венгрыі, сябры шматлікіх кампарты Єўропы паклалі білеты на стол і начапілі будаваць сваю партыйную мадэль. Найблізь пасляхова атрымалася 4,9 працэнта. Не шмат, аднак для пачатку, думаеца, неекспліка.

ЗЯЛЁНЫЯ

З пачатку 1980-х Зялёныя з'яўляюцца новыя палітычныя фармациі левай арэнты. Каго толькі тут ніяма! Новыя левыя партыі можна кваліфікаць наступным чынам.

ПОСТКАМУНІСТЫ

Мова пра партыі, якія былі сафармаваны на базе былых камуністычных прасавецкіх партый, аднак прынілі больш рэфармісцкія праграмы. Галоўнымі такімі партыямі ў ЕС з'яўляюцца шведская партыя левых, німецкая партыя Левыя і Левыя Фронт на браце, аднаведна, 7 і 6 працэнтаў. Німецкая Левыя трохі расчараваныя вынікамі (для іх было важна апрадэціц Зялёных). А вось французская цырвоная могучы быць цалкам задаволенымі: яны не далі абаганіць сябе трасцістам.

ПАРІТЫ

Самая экзатычная левая фармация ў ЕС, створаная на хвалі баражыбы маладых фанату кампугару ў спурце буйных карпацый Microsoft, што дамагаюцца ад урадаў заборны нелегалнага капіяннія лічбавай прадукцыі (програмы, музыка, кіно і г.д.). Партыя пірататаў была створана ўсяго три гады тому, аднак здолела на выбарах у апошніх выходных сабраць фантастичную колькасць галасоў — 7 працэнтаў.

Палітологія лічаць, што спартрэбіца яшчэ адзін электаральны цыкл, каб канчаткова зразумець — зможа або не альтэрнатыўная левая замініць сацыял-дэмакрату. Зараз, калі паразінца колькасць галасоў, пададзеных за новых левых і ёздакі на ўсіх краінах ЕС, атрымліваеца, што маладыя левыя амаль наступаюць на пікткі мастадонтаў.

Хаця ў прынцыпе не трэба здзімашы пытанне, на сколькі наогул левая партыя ўзяла ў запатрабаваная ў Еўропе ва ўсіх як трактоўках і інтэрпрэтацыях. Напрыклад, у Францыі з яе моцнымі левымі традыцыямі, калі пададзеных за левыя партыі сацыялісты, заліці ўсяе галасы, пададзеных за левыя партыі (сацыялісты, Зялёныя, антыкапітальсты і Левыя Фронт), атрымліваеца, што за левых прагаласавала вельмі мала, усяго 27 працэнтаў выбаршчыкаў.

ЦІКАВА

КАРОЛЬ ФІЛЬМАЎ КАТЭГОРЫІ «Б»

Алег ПЯТРОў

**У Бангкоку пры загадковых
абстравінах ламёр рэжысёр
Дэвід Карадзін, якога лічылі
карапём фільмаў
катэгорыі «Б».**

Што такою фільмы катэгорыі «Б», лепши за ёйсі какуюць іх назвы: «Смяротныя гонкі», «Абсалютнае зло», «Вар' на матыаскіе», «Тэрор у горадзе» і г.д.

Такім чынам, фільмы катэгорыі Б — гэта малабюджэтныя не вельмі якасныя фільмы. Але гэтым па жанру гэта не альтэрнатыўная або парнаграфічная стужка. Хутчай ключавым жанрам тут застаецца вестэрн, навуковая фантастыка, усходнія адзінаборствы. Сюжэт таксама не складны: ёсь галоўныя становічы герой, які ўступае ў змаганне з адмоўнымі, натуральнымі, перамагае яго. Прымітыўнасць фабулы кампенсуецца эфектамі, кшталту такога, як падчас бойкі становічы персанаж забівае негатыўнага не проста так, а з дапамогай, скажам, бензапілі або нейкага ўсходняга кінжалу.

Як жанр малабюджэтнае кіно з'явілася дзікуючы прыходу гука на пінаканцы 1920-х. Пасля гэтага кошты на кінавытворчасць выраслі ў некалькі разоў. Малыя кампаніі, каб застацца на рынку, вымушаны былі здымаць больш прымітыўныя карціны, якія, як не дзіўна, ахвотна куплялі малыя кінатаатры, і нават вялікія, каб у ролепертуары быў баланс.

У 1960-70-я гады, калі пад ульявам моладзевай рэвалюцыі

публіка пачала патрабаваць ад Галівуда простых фільмаў пра жыццё людзей, фільмы катэгорыі «Б» сталі своеасаблівай лабараторыя новага сацыяльнага амерыканскага кіно. Шматлікія стужкі гэтага часу, якія здымаліся за невялікіх сродкі, уышлі ў запалы фонду амерыканскага кінамастацтва (напрыклад, «Паўночны каўбой»). Аднак майністрымам у гэтай катэгорыі ўсё рóйна засталіся стужкі, разлічаныя на паддлекаў, якія не патрабуюць акторскай гульні і драматызму сюжэту, баевікі і фільмы жахаў.

Хаця фільмы катэгорыі «Б» «не карыстаюцца асаблівай цікаўнасцю кінакрытыкі, іх ролі ў амерыканскай кінаіндустрыі вельмі важныя. Па-сугласіі, гэта стартавая пляцоўка для маладых вытворцаў і акцёраў. Фільмы далі пропуск у вялікае кіно такім славутым зоркам, як Джон Вейн, Джэк Нікалсан. Маладыя Талапанскі зрабіў сабе імя ў Галівудзе, калі зняў за невялікія грошы «Дзіця Размары». Некаторыя стужкі мелі такі вілікі поспех, што пазней былі перазнятыея буйнымі студыямі (напрыклад, «Ноч жывых пізбожчыкаў»).

Каб канчаткову зразумець, пра што ідзе гаворка, траба згадаць фільмы Кеніціна Таранціна «Kill Bill». Калі памятаце, фільм уяўляе сабою папросту своеасаблівую наразку пастановачных боек. Па-сугласіі, фільм Таранціна — гэта пародыя на фільмы катэгорыі «Б». Менавіта на фільмах гэтага жанру, дарочки, сфармаваліся густы самога Таранціна. Ён нават гараніруць, што ў дзяцінстве глядзеў выключна кінематографічную

прадукцыю другога гатунку. Праўда, ён не ўдакладняе, што ўжо ў сярэдзіне 1970-х склалася асобная субкультура аматараў такога віду кінамастацтва. Сярод моладзі лічылася шыкам глядзець не папсу, а вось такі прымітыў.

У пачатковых цітрах фільму «Kill Bill» гаворыцца, што фільм прысвечаны аднаму з карыфей жанру кіно катэгорыі «Б» — Дэвіду Карадзіну

Дэвід Карадзін таксама зрадіў сабе кар'еру ў 1970-я. Ён запусціў серыя «Кунг-фу», дзе выканаў галоўную ролю маладога манаха з Шаоліні, які ў сярэдзіне пазамінула стагоддзя разам з настаўнікам блукаў па прэрыях Даікага Захаду, поўных каварнімі індэйцамі з крываўжнымі бандытамі. Усёй гэтай кампаніі наш манах добра дае прыкурыцы.

Цікава, што на гэтую ролю спачатку хадзелі ўзіць Бруса Лі, якога лічаць галоўным напулярызатарам моды на ўсходніх адзінаборствы. Брус быў фанатам кунг-фу. Ён нават біў сам сябе электрычнымі токамі, каб развіць незвычайнія матчымасі цела. Аднак Карадзін дабіўся, каб ролю манаха выконваў ён.

Здымаць таіх шлодуры, якія зразумелі, не цікка. Не дэйна, што сваю кар'еру Дэвід (нарадзіўся ў 1936 годзе) зняў яш 200 фільмаў. Пры гэтым ён упартра не жадаў здымаць стужкі з вілікім бюджетам, хаця лічыўся першакласным рожысёрам. Дастатковая згадаць, што ён працаўў з такімі майстрамі, як Марцін Скарсэзэ і Ингмар Bergman.

Апошні свой фільм пад назвай «Эласік» рэжысёр здымаў у Бангкоку. 4 чэрвяна пакаёўкі знайшли яго мёртвым у сваімnum. Прычыны смерці дасюль не зразумелы. Каўпіна смерці выглядае як эпізод з ягоных фільмаў. Карадзін быў пішашы па прыбыральні. Прычым вяршоўкай была абмортаная не толькі шыя, але і геніталіі. Руکі ў рэжысёра былі звязаныя за спіной (прэса піша, што над галавою). Такая дзіўная поза нябожчыка выклікала спекуляцыі.

5 чэрвяна сямейны адвакат Карадзіна катэгарычна адмовіў версію самазабойства. Па ягоных словам, Дэвід быў забіты сябрамі секты кунг-фу. Прычынай моглі стаць апошні перадсміротны заявіў Карадзіна пра тое, што некаторыя аматары байцоўскіх мастацтваў звязаныя з прымітальнімі групамі.

Застаецца дадаць, што смерць рэжысёра прыйшлася на канец эпохі фільмаў катэгорыі «Б». Цяперашні сарадні бюджэт аднаго фільму ў Галівудзе складае як мінімум 25 мільёні долараў. Укладаць такія шалёныя грошы без гарантіі на іх вигранне студыі баяцца. Таму часцей інвестуюць у здымкі карцін са славутымі акцёрамі або вядомымі рэжысёрамі. Тут усё больш прадказальна.

▼ ПАЛІТЫКІ ТЫДНЯ

МІРАК ТАПАЛАНЕК

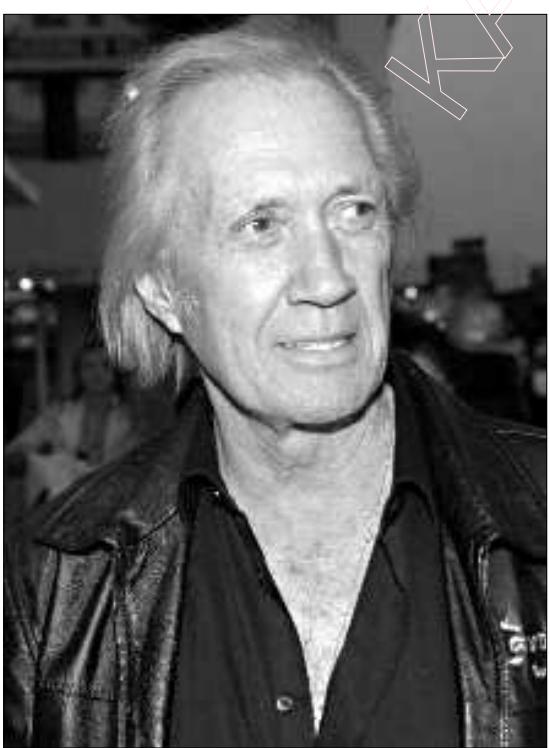
Былы прэм'ер-міністр Чэхіі Бад правай кансерватыўнай партыі заявіў, што стаў ахвярай «змовы сацыялісту». Змова палаўгает ў тым, што іспанская, блізкая да левых колаў, газета «El País» змясціла фота папарацы, якія той тайна зрабіў на Villa Certosa — прыватнай вілі Сільвія Берлусконі ў Сардзініі. Цяпер усе толькі і гавораць пра інтимныя сувязі Сільвія і 18-гадовай мадлі Наомі, якія быццам сустракаліся менавіта на Villa Certosa. Аднак не толькі Наомі адпаведала там. Сюды прыезджали арпачываць іншыя гости, якія, калі верыць здымкам, бавілі часу кампаніяй з вельмі смітчынімі жанчынамі. Сярод тых фота ёсць здымак агенгана мужчыны. Хады рэдакцыя «El País» зафарбавала твар таго перца (як і іншых людзей на фотаздымках), чэшская прэса чамусыць ўпарті лічыць, што заклапочаны мужчына на здымку менавіта Мірэк. Падставай для таго высноў стала наяўнасць у мужчыны на здымку белай павязкі на руцэ. Такую ж носіць Тапаланек (на яго словам, на знак салідарнасці з барацьбамі за незалежнасць Тыбету). Сам Тапаланек заявіў, што на здымку дакладна не ён, і звязаў з'яўленне здымку ў выбарах у Еўрапарламент. Калі яму верыць, сацыялісты з «El País» наўмысна зрабілі правакацыйны калаж, каб падпраўць пазіцыі правых.

РАХАТ АЛІЕЎ

Якож пісаў «НЧ», чарговай хвалі барацьбы Раҳата Аліева з Астанай стаў выхад кнігі пад назірвай «Хросны цесцы». Фаліант меў каласальны поспех. У краіне нават забараніл папулярны інтэрнет-рэсурс Life Journal (Жывы часопіс), праз які распаўсюджваўся «Хросны цесцы». Аднак, здаецца, упады краіны арганізавалі варты адгор на атаку з Вены. Праз некалькі дзён Аліеў абвясціў, што дасць прэс-канферэнцыю на казахскай службe «Радыё Свабода». Кожны, хто хадзеў, мог задаць вялікаму змагару супраць тыраніі Назарбаева пытанні. У выніку спіс пытанняў канчаткова пазбаві Раҳата імдзжу дзмактара. Народ цікавіў не палітычныя схільнасці Аліева, а зусім іншыя рэчы. У рамках прэс-канферэнцыі фігуравалі такія вяскёльныя пытанні, як, напрыклад, ці прысягаў на вернасць брытанскай кароне ягоны сын Айсултан — курсант англійскай вайсковай акадэміі? Чаму Аліеў афіціэр на сваім кнізе здзю ўсю рэзідэнтуру казахскай разведкі ў Еўропе? Што здарылася з яго быўлым чарнавскурай хаканкай? Аднак самае экзатычнае пытанне гучала наступным чынам: «Рахат Мухтараўіч, нашто Вы, калі ўзялі піццівілі казахскі футбол, перавялі нашу федэрацию з азіякай лігі ў склад УЕФА? Цяпер у нас наявіліся ніякіх вынікаў. Мы прыграем з усімі. Можа, было бы лепш змагацца з узбекамі або японцамі? Зноў мы сталі ахвярамі ваших амбіцый».

ДАНІЭЛЬ КОН-БЕНДЗІТ

Былы анархіст, лідэр студэнцкай рэвалюцыі 1968 года, прапаведнік за свае рудыя валасы Чырвоны Дані, перажывае другое палітычнае нараджэнне. Ягоны блок «Europe Ecologie», створаны на базе французскай Парты зялёных, нечакана атрымаў 16 працэнтую ў выбарах у Еўрапарламент. Для паразінні, галоўная партыя апазіціі — сацыялісты — маюць толькі 20 працэнтую. Цікава, што Кон-Бендзіт — грамадзянін Германіі, а не Францыі. У 1968-м яго нават дэпартавалі з Францыі як «непападанага іншаземца». У адказе Даніэль пафарбаваў валасы і нелегальна вярнуўся ў захоплены студэнтамі Парыж. З тых часоў ён эксплюатуе сваю падвоенную ідэнтычнасць. Абіраецца ў парламент ЕС то ад Германіі, то ад Францыі (законы ЕС гэта дазваляюць). Треба признаць, што як немцы, так і французы Чырвонага Дані сапраўды любіць і ахвотна за яго галасуць. Аднак Дані гэтага мала. Ён выступіў з прапановай стварэння на базе груповак сацыялісту і Зялёных у Еўрапарламенте парламенцікай большасці. Галоўная мэта — не дапусціць, каб Жазэ Барозу зноў стаў старшынёй Еўрапейскай камісіі. Зялёныя лічыць, што ён адказні за трафік праз аэропорт ЕС сакрэтных вязняў ЦРУ. Прайда, нават калі эколагі і сацыялісты аўтадаўца, гэта галасуць. Таму часцей інвестуюць у здымкі карцін са славутымі акцёрамі або вядомымі рэжысёрамі. Тут усё больш прадказальна.

ПОВЯЗЬ ЧАСОУ

► СПАДЧЫНА

АДЛЕГЛАСЦЬ АД СЕНЫ ДА СВІСЛАЧЫ

Аляксей ХАДЫКА

Два тыдні ўжо мінула з часу візіту прадстаўніку сям'і Радзівілаў на чале з 91-гадовай Альжбетай Радзівіл, якая апошняя сярод сямейнікаў добра памятае перадваенны стан самага вядомага ў Беларусі замка ў Нясвіжы і яго аздабленне, а «працяг тэм» ў розных формах гучыць у СМІ.

7 чэрвяна «Контуры» на АНТ прапанавалі «франка-беларускі» сюжэт пра лёс великасвецкіх рэзідэнцыяў у розных краях Еўропы. Прайшли «нароўка» пра замкі на Луары: інфармацыя пра магчымасць набыць закінутыя старадаўнія муры ў юласнасць — за кошты ад некалькіх ёўра да добрых мільёнаў, у залежнасці ад стану захаванасці і неабходных выдаткаў на ўтрыманне. Карыстанне — пры ўмове регулярных наўуковых рэстаўрацый (захаваны аўтэнтычны аўтак), калі нават кавалак старой тынкоўкі вяртается на свае месца. Пря гэтым, паводле французскага заказанадаўства, трывэрткі рэстаўрацыйных коштагаў кампенсуецца дэзяркавай. Прауда, багацейшыя ўладальнікі не зачэсьды яе патрабуюць. Абавязковая ўмова празъяванняў ў рэзідэнцыях — дупуск наведальнікаў па специяльным графіку. Зрешты, гэта карысна і для папаўнення рэстаўрацыйнага бюджету. Вандраванне візіцёраў па хвальі гістарычных лягутэнансій і ўспамінаў спалучаеца з ненавязлай прагматыкай вырашэння штодзённых задач падтрымания жыцця фантастычных прыгожых будынкаў.

Другі фокус перадачы: Беларусь. Вось Любча білі Наваградка — некалькі год кансервациі

Прадстаўнікі роду Радзівілаў у Нясвіжскім замку 27 мая 2009 года

Лошыца сёня

рэшткаў замка, калісці маёмыці Кішак, пазней Радзівілаў, відзе спецыяльна ўтвораны грамадскі фонд «Любчанскі замак» на чале з выхадцам з гэтых месцаў Iванам Пляніцкім — на грамадскіх пачатках. Падобная спроба адчленення Быхаўскага замка Сапегаў сіламі прыватнага інвестара пакуль спынена з-за недахопу сродкаў, хана праект рэгенерации распрацоўваўся з прыцігненнем спецыялістаў, праноўваўся ўзве грамадства і быўлядае зробленым прафесіяльна.

На экране мільгае намеснік старшыні Камітэта па рэстаўрацыі і кансервациі помнікаў гісто-

ры і культуры пры Міністэрстве культуры Ігар Чарніўскі — гуттарка закране пытанні інвестыцый у аднаўленне старадаўніх помнікаў і аўтэнтычнасці іх адраджэння. Прауда, эффектунасць дзеянняў камітэта выклікае вялікія сумненні ў справе зберажэння вялікай колькасці аўтактаў: у апошні гады шматлікі скандалы з нагоды адбудовы пашыткаў гістарычных кварталаў сталіцы, пры рэканструкцыі цэнтра Гродна, і асабліва — у Нясвіжы.

У адрозненне ад краін на заход ад Беларусі, у нас дэзяркава — уласнікі быльых прыватных рэзідэнцый — не жадае нават весці гуттарку пра вітране ў быльм уласнікам. Вельмі паказальны эпізод: у папярэдні прыезд у Беларусь, у 1993 годзе, той жа княгіні Альжбете Радзівіл з падачы прафесара Адама Мальдзіса дэве супрацоўніцы Нацыянальнага архіва прапанавалі ідэнтыфікацію і падтрымку фотадзімкі з сямейнага архіву. Адзін з іх аказаўся унікальным, адсутнім у самой княгіні: на ім яна яшчэ дзіўчынкай паказана побач з бацькам на балконе замка ў Нясвіжы. Адзін з сотняў прынесеных — але калі Альжбета Радзівіл напрасіла перадаць яго ёй, то пачала ў адказ: здымак — уласнасць беларускай дэзяркавы, немагчыма!

Калі ж за справу ратавання палацаў або замкаў у нашай краіне бярацца прыватнікі, дэзяркунай арганізацыі забываюцца пра такі істотны для практиктыкі захавання аўтактаў мінулага падъехад, практикаваны ў іншых краінах: дапамагаць гаспадару. Во архітэктурны помнік — частка агульнай нацыянальнай культурнай спадчыны. Затое, беручыся за рэষт-

рачую самастойна, беларуская дэзярква надта ўжо часта пераўтварае аўтэнтычныя будынкі ў мёртвія муляжы. Ці дарма першыя словаў, прамоўленыя княгіні Альжбетай Радзівіл у Нясвіжскім замку: «Божа, руна...»

Бліз сцен паўнішчанага таго бандыцкай рэстаўрацыі Нясвіжа 27 мая адбылася паказальная размова паміж княгіні Альжбетай і кіраўніком рэстаўрацыі Сиргеем Друшчыцам. Звірнуўшася ўвагу на недарочны цыбулепадобны кшталт вежы («ідэйская форма!») княгіні атрымала пыхлівы адказ, што рэстаўрацыя відзеца пра наувковых прынцыпах. Прауда, тут хіба памылачка выйшла... Што засталося адказаў хавальніцы традыцый сям'і — хіба тое, што, у адрозненне ад яе, пан беларускі рэстаўратар не жыў у замку, калі той заставаўся яшчэ арганічна кожы кавалак якой, увасабляючы дух стагоддзяў, памятны Альжбеце.

Пасля 1939 года яшчэ бағатыя, насуперак шматлікім рабаванням, калекцыі карцін, мэблі, побытавых речак раз'ехаліся паміж Мінскам, Пішчарам, Масквой і Варшавай, паміж музеямі і прыватнымі прайдзісветамі. Знішчаны інкруставаны паркетныя падлогі. Але чаму ўжо зараз, пры рэстаўрацыі, гінучы кафіл піечаў і камінаў і тая аўтэнтычна тынкоўка, нават маленькі кавалак якой вітрацца па месца рэстаўратары Luarskіх замкаў у Францы? У нас жа знікаюць квадратныя метры ляпных арнаментаў... Зініце на здымак зруйнаванага і «адноўленага» будаўнікамі трохпавярховага корпуса-муляжа

побач з цэнтральным аўтам комплексу — мёртвія гладкія сцены, пазбаўленыя натуральнай шурпатасці гістарычных муроў. А якім металадаўбою на карпушах XVI—XVIII стагоддзяў?

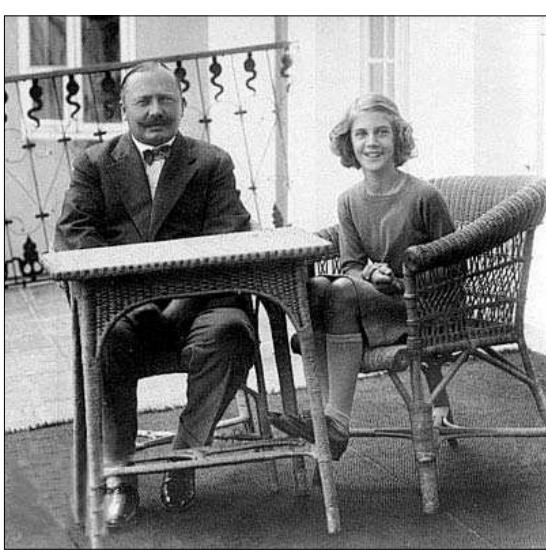
Зразумела, чаму ў гэты прыезд, увайшоўшы ў радавое гнізда, быўшы гаспадары паспяшаліся не ў «адноўленыя» пакой надбрамнага корпуса, а ў яшчэ не дарэшты перароблены памяшканні. Альжбета — как супрэцыя сам-насам з успамінамі. Бо гэта драматычны досвед нават для чалавека, якога не звязана з помнікам сямейных сантыменты — сутыкаща з наядзелам замест сцен, дзе жыла гісторыя.

Тое ж самае Радзівілы ўбачылі і ў Мірскім замку: сучасная цігла замест рэстаўрацыйнай, пластыкавыя дзвёры і вонкі замест сапраўдных драўляных, нароцце, безгустоўны ўзоры плот, якім з невядомай мэтай абнесьлі замак.

«Новы час» ужо звіртаўся да проблем, звязаных з рэстаўрацыйнымі вядомымі архітэктурных помнікаў краіны. Праблем, якія могуць зрабіцца непераадольнымі, калі аўтэнтычнасць муроў будзе страчана канчаткова. Добра, што і АНТ, хоць і ў мяккі форме, звірнула на гэта ўвагу. Заснчыўшы: у Францыі — сотні замкаў, і прадуманая сістэма іх зберажэння і выкарыстанні. У нас — паўтара дзесятка і толькі хаатычных спрабы вывіраць задачу іх захавання. Але, на жаль, гэта Эзопава мова гучыць там, дзе даўно наспеў час біць у звязы або звіртацца да судовага разбору справы.

P.S. Падрабязныя рэпартаражы пра апошні радзівілскі візіт карэспандэнта Глеба Лабадзенка, аднаго з арганізатораў візіту, глядзіце ў яго блогу: <http://labadzenka.by>. Раім звірнуць увагу на гэтым блогу на фотарэпартараж аўтара ад 8 чэрвяна <http://labadzenka.by/?p=3790> — такая ж «рэстаўрацыя»-руйнаванне Лошыцкай сядзібы у Мінску фірмай «Эльвіра». Ад будынку амаль нічога не засталосі...

Аўтар фота — Аляксей Кульбіцкі, Глеб Лабадзенка, Алекс КінраЗ

Альжбета Радзівіл з бацькам на балконе Нясвіжскага замка 1930-я

Любча. Вежа замка

▶ СВЯТА

«НАРЭШЦЕ ЯНЫ САБРАЛІСЯ РАЗАМ»

БЕЛАРУСКІ ПАВІЛЬЁН 53-Й ВЕНЕЦЫЯНСКАЙ БІЕНАЛЕ НА БЕРАЗЕ СВІСЛАЧЫ

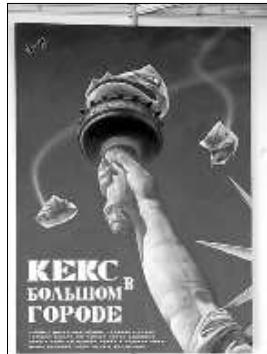
Ева ВАЙТОЎСКАЯ

Біенале ў Венецыі — гэта, без перабольшання, крута. Кожны няпарны год, пачынаючы з 1895-га, мастакі Еўропы (а цяпер і свету) збіраюцца ў горадзе святога Марка, каб прадэмманстраваць свае апошнія дасягненні. На біенале ў Венецыі звяраюць тэндэнцыі, знаходзяць натхненне і абменяваюцца досведам. Вяршкі артыстычнага бамонду планеты. Вось і сёлета, з чэрвяна па лістапад, аматараў мастацтва чакаюць поўныя арту павільёны 77 краінай, у тым ліку краінаў-дэбютантак фестывалю — Аўг'янданых арабскіх Эміратоў і Чарнагоры.

Латышскія мастакі размнісіліся ў самым цэнтры горада — паміж плошчай са Марка і мостам Рыальта. Украінскія — у *palazzo Papadopoli* на Гранд-канале — пры ўходзе на венецианская вітага гіганцкая выява куратора украінскага павільёну — баксёра Уладзіміра Кілчко. Як ніколі маштабная прадстаўленая сёлета ў Венецыі Расія, якая яшчэ ў пачатку ХХ стагоддзя збудавала сабе павільён у сэрыи біенале — садзе Джардзіні: бюджэт толькі цэнтральнай расійскай выставы — «Перамога над будучыні» — склаў калі 600 тысяч ёура, выдзелены Мінкультам Расіі і камерцыйнымі структурамі. Пачаў працу і Беларускі павільён 53-й Венецыянскай біенале. Але паколькі арэндаваў *palazzo* ў Венецыі беларускім мастакам не ўдалося, было вырашана правесці выставу мастацтва, не выезджаючы з Мінска — у выставачных цэнтрах БелЭКСПА на вуліцы Янкі Купалы, 27.

І ў гэтым было маё самое галубое расчараванне ад выставы сучаснага мастацтва, якое з 3 па 6 чэрвяна мела месца ў Мінску ў рамках 7 міжнароднай выставы-кірмаша «DesignFармат—2009». Рэклама. Фота. Арт. Бе я абсалютна шчыра паверыла: беларусы на біенале будуть, выставка ў Мінску — «разагрэй» перад галоўнымі дзеіствіямі, што разгорненіца ў Італіі. Насіяржыла хіба гое, што адкрыццё выставы прыпала акурат на дні адкрыцця біенале ў Венецыі — калі міжнародны бамонд, мастакі і прэса ўжо расхаджвалі на VIP-вернісажы па павільёнах сада Джардзіні, у Мінску толькі-толькі напаўнялы віном пластикаў кубачкі. Выявілася ж, што гэта «завочны», незалежны і — буду цынічнай — паралельны ўздел беларускага мастацтва ў сусветным мерапрыемстве. «Гульня ў Венецыянскую біенале», як любіла паўтараць куртарка мінскай выставы Лізавета Міхальчук.

Калі ж абстрагавацца ад сусветнага канцэксту і аглядзець

Афішы з анансамі нясіных фільмаў мастака-фармільніка кінатруту «Піянер» Аляксандра Бельскага

«Black Market» Аляксей Лунёва

«Беларускі павільён» як рэч у сабе — нагоду калекцыйнай прэзентацыі актуальнага беларускага мастацтва, то выставка, на мой погляд, вельмі нават удалася. Антаніна Слабодчыкава дзеяла сваі інсталяцыі «*Black Job*» жорстка выкарысталіца ў цэль меж плюшавых зверанятаў. Канцептуаліст Аляксей Лунёў раскрыў тему чорнага ў серыі графічных прац *Black Market*. Былі прадстаўлены фотапрацы Андрэя Лінкевіча, мастакі аб'екты інтэр'еру Максіма Осілава (сторд іх пано «ордон Элеаноры Язерской»), саламянія інсталяцыі Артура Клінава, карціны галоўнага рухавіка праекту — Руслана Вашкевіча і іншых сучасных мастакоў, мелі месца лінкескія працы на актуальнае мастацтва, перформансы ды арт-прэзентацыі. Як і ў Венецыі, у Мінску вызначалі пераможца фестывалю.

Галасавалі простыя наведнікі і прафесійныя крытыкі мастацтва. У выніку найлепшым быў прызнаны 25-гадовы Сяргей Шатохін, які прадставіў калажы, на якіх спалучыў Мінск з еўрапейскай ды амерыканскай арт-прасторай гламурных ды канцептуальных фотапастэрэй, а таксама скрынку з гісторыяй мастацтва — у якой запоўніў больш за сотню язек речамі, кожная з якіх сімвалізавала самага значнага мастака свету таго ці іншага прамінлага года.

Апроч скількіні да калажу, цытатнасці ды поп-арту, 30 мастакоў розных пакаленій ды жанраў аўг'ядноўвала няшмат. «Нарэшце яны сабраліся разам», — кіпіў на кулуарах вядомы крытык, намікаючы на тое, што гэта ці не першыя за доўгія гады маштабныя супольныя праекты незалежных, нефармальных мастакоў і дызайнеру Беларусь.

«Мне здалося, мастакі вельмі баяліся, што іх не зразумеюць, — расказвае Алеся Серада, журналістка і кітуролаг, дзяячына з вілкім фотапаратаам, якая прадстаўлілася як «група падтрымкі біенале» і злазіла міне экспкурсію па экспанатах. — У шэрагах мінскай арт-багемы існуе стойкі міф пра запаранасць беларускай публікі: маўляў, нашы люди гэтага не зразумеюць. Але практика паказала, што наведнікі рэагавалі на ўсё, што пабачылі, вельмі пазітыўна.

Арт-венкі з матывамі «мезальянсаў» Максіма Осілава

— адразу ўключаліся ў гульню, прапанаваную мастакамі. Нават мужчынскія яечкі (у рамках інсталяцыі Канстанціна Гароцкага яны пульсавалі на экране тэлевізара, пакладзенага ў скрынку, і мелі подтіс «Мужчынскія сэрца

любіць Бацькаўшчыну — ЕВ), нікога асабліва не шакавалі. Гледачы асіярожна падкрэдзіліся да іх на бяспечную адлегласць, хуценька заглядалі ўнутр скрыні, дзе жылі яйцы, а потым адхіналіся і казалі «фу» або

«прыкольна»... зусім як дзеці! Дарэчы, дзеці ўспрымалі эпатаж таксама абсалютна адзякватна. Я бачыла дзяўчынку, якая паглядзела на мульцышну выяву Беласнекі з чалесамі замест вачей і рапуша сказала: «Мама, мы не будзем глядзецца на лялю. Ляля плача. Хадзем глядзець сініх балерын».

Па словам Алеісі, у супстрэчы публікі з мастакамі і ўзаемапаразуменні праз неадназначныя аб'екты мастацтва і палагалі сутнасць і племі падзеі: «Для Беларусі гэта была сапраўды паказальнай выстава. Каб жа не тая Венецыя...»

На маю думку, варта аддаць належнае смеласці організатару ў выставе, якія, рызыкуючы падставішы ўзімку іншэлікіу пад авбінавачванні другаснасці, закамілексанасці ды правінцыянасці, не пабяліся заявіць пра асноўную проблему нефармальнае беларускай культуры — поўнае ігнараванне з боку дзяржавы. Ёсць падзэрэнне: калі б тым самым мастакам сапраўды выпаў шанец узяць уздел у біенале ў Венецыі, маштабы творчых задумай былі бы большыя, а спосабы реалізацыі — цікавейшыя. Бе трэба яшчэ паспрацаці, што лепей, эфектўней і іміджавей прадстаўляць ту ці іншую дзяржаву на сусветным узроўні — хакей, пераможца конкурсу «міс краіны» ды поп-выканавецці павільён актуальнага мастацтва ў Венецыі. Але тут згадваеш пра істэрку, якая гарантавана распачынаецца на афіцыйным узроўні, калі Беларусь едзе куды-небудзь «плакаць сібе».

Беларускі павільён далучыўся да Венецыянскай біенале не толькі наяўнасць непадалёк ад аб'ектаў мастацтва працочнай вады (у нашым падвалку — блізкая Свіслач). З нядынінага часу біенале ў Венецыі — не дзяржкаўнае прадпрыемства, якое фінансуецца прыватнымі фондамі. Маштабы фінансавання розныя, але ў Мінску ішло пра незалежнае, нефармальнае, неафіцыйнае мастацтва, якое, як тая Беласнека прынцца, чакае свайго разумеючага мецэната.

Гісторыя мастацтва XX стагоддзя Сяргея Шатохіна

КУЛЬТУРА

16

ФЭСТ

«НОЧ КУЛЬТУРЫ» Ў ЛЮБЛІНЕ

Любуб ПРАНЕВІЧ

Звыш 260 імпрэзаў у 100 месцах адбыліся цягам адной ночы ў польскім горадзе Любліне. Рознафарматныя мерапрыемствы, аўтаданнія назаві «Ноч культуры», былі накіраваны на пошуку Чалавека, які неяк згубіўся сярод банкаў, паркінгаў, казіно, супермаркетаў і бігбордаў з рэкламай. Мастакі, акцёры, пластыкі, музыканты і акрабаты выйшлі на вуліцы горада, каб у новых нечаканых формах мастацтва знайсці і аббудзіць Чалавека, адказаць на пытанне: «Чалавек створаны для горада, ці горад для чалавека?»

Люблін — гэта горад з 350 тысячамі насельніцтва, двумя вядомымі ва ўсім свеце ўніверситетамі — Марыі Кюры-Склодоўскай і Люблінскім каталіцкім

універсітэтам, Старым горадам, які захаваўся ў добрым стане, і надзвычай высокім уздоўжем культурнага жыцця. Культурныя мерапрыемствы ў Любліне з кожным годам набываюць усё новыя формы і маштабы, развіваючы і гарманічна ўваходзячы ў жыццё гораджан, становіцца традыцыйнымі. Міжнародныя кінафестывалі, тыдні тэатра, творчых конкурсаў, майстэр-класы ў розных галінах культуры, музычныя канцэрты, спатканні з польскімі і замежнымі знамітасцямі — горад, які пасля стрыманай Беларусі прыдстаўляеца падчас сапраўднай культурнай стылістыкі.

Сёлета ўжо ў трэці раз у «Ноч культуры» з 6 на 7 чэрвеня, тысячи люблінцаў і гасцей польскага горада вандравалі па ўпрыгожаных вуліцах і задарма наведвалі адчыненія з нагоды свята мастацтва галерэй, музеяў, бібліятэк, філармоніі, тэатры і кінатэатраў.

З бараў, кавярняў і рэстарацый ліўщца гукі джазу, з раскіданых па ўсіх вуліцах канцэртных пляцоўкав даносіцца харавыя спевы, якія перамяняюцца з гітарнымі рифамі

циажкага року. Парадаксальна, але і ў натоўпе людзей нельга застацца проста гледачом ці назіральнікам: вось побач з табой падае на калені на камяні Старога горада нядзяўні, здавалася б, такі ж, як і ты мінак, ён нешта кръгчыль, прасцірае рукі, побач яшчэ некалькі чалавек пачынаючы іграць свае ролі, і разумееш, што знаходзішся ў цэнтры падзеі — хэлпінгу.

На кожнай вуліцы, нагледзячы на імкнёсць дажджык, з дамагай мультымэдыйнай праекцыі і інсталяцыі з'яўляючы часткі чалавечага цела: рукі, ногі, галава — так люблінцы працягваюць шукаць Чалавека. На кожным кроку мастацтва заўгліе пра сябе. Перад галоўным уваходам Кароннага трыбуналу — будынку, дзе адбываюцца мерапрыемствы з узделам высокапастаўленых асобаў, — у самым сэрыі горада стаіць некалькі дзесяткаў дацічных гаршчкоў. Малады чалавек запрашвае ўсіх жадаючых туды «пасікаў». Ніводнага мінaka гэты жарт не пакідае без усмешкі, а некаторыя далаўчыца да натоўпу, каб дачакацца, ці пагодзіцца хто-небудзь на такую прапанову.

Мастацтва чысцей за слова, яно перадае на ўзроўні эмпатыі частку прауды, якую адчувае мастак, дае сапраўдную свободу. Незадаром арганізатары «Ночы культуры» абразі не словы, а мастацкія сродкі. На галоўнай вуліцы адбываючы перформансы і шэсці. Сапраўдныя афрыканцы і размалываючы пад афрыканцамі люблінцы частуюць усіх жадаючых вегетарыянскімі пловамі і гарачай кавай са збожжем. Такая вегетація у ветраную дажджливую ноч асабліва прыемная. Але кусок угорла не лезе, калі з'яўляеш увагу на плацаты, развесленыя побач з намётамі афрыканцаў: «Кожны з 36 хвілін ў Афрыцы адзін чалавек памірае з голаду!». Побач стаіць намёт маскіровачных колераў, абцягнуты сеткай. Перад ім па змілі раскладзіна вондратка, вылаццана ў чырвоную фарбу. Яна сімвалізуе забітых на вайне людзей. Гэта акцыя-напамін пра то, што і зараз у розных крапках зямлі адбываюцца ваенныя дзеянні.

На адну ноч Люблін ператвараецца ў адно дынамічнае здаронне. Хтосьці з вандруйнікамі паўночна ў «Ноч культуры» з карнавалам у Рыо-дэ-Жанейру.

Трапляеш у такі горад — і адчуваеш сябе сапраўднай асобы, гараджанінам, для якога створаны ўсе ўмовы для жыцця і адпачынку. Аўтаматычна пушкаеш, а што ж тагоў ў нашай краіне можна прывесці ў приклад падобнай смесці мастиакага выражэння ў гарадскім фармеце. Рыцарскіх фестывалей сяроднявечнай культуры, «Дударскі фэст»... Але яны адпадаюць, бо загнаныя ў рамкі адной тематыкі. Перад вачамі святкаванні дня горада, «Дажджыкі», дзяржаўныя святы, але, на жаль, яны толькі выкананне загады і нікакаснае сцверджанне дзяржаўнай ідэалогіі. Калі захочаш на беларускім горадзе вольна выказаць сваё творчум пазіцыю, адразу адчуеш, што чалавек створаны для аграгарадкоў і калгасаў, для завадоў і выплаты крэдытаў, для працы на хлеб і малако.

Цешыць, што ёсьць гатоўнасць суседзяў падзяліцца сваім культурнымі досведамі. Дэрэчы, высокая якасць арганізацыі традыцыйнымі ставіць Люблін на ўзровень горада-кандыдата, годнага змагацца за тытул «Еўрапейская сталіца культуры» ў 2016 годзе.

ЦІКАВА

КАНЕЦ СЛОВАЎ

ПРА ПРАЕКТ

«Вечны» каляндар «Канец словаў» — прэцэдэнт комплекснай працоўнай беларускай літаратуры праз аранжыроўку актуальных текстаў глемурным візуальным шэрагам яз элементамі ню.

«Канец словаў» можна разумець па-разному — як вычарпанаць творчага арта, перспектыву новага тэксту альбо невербалнае выказванне літаратара. Тому тут ёсьць месца і аголеным азадкам, і тэкстам (у літарах і майлонках), і іх агульным кантэкстам — тут прасторы, дзе ў галавах з'яўляюцца словаў.

Фотографы арт-календару: Андрэй Шчукін і Дзяніс Нядзельскі.

12 месяцаў: СТУДЗЕНЬ — Віктар Шалкевіч ЛЮТОЎ — Віталь Рыжкоў САКАВІК — Юрас Барысевіч КРАСАВІК — Севярын Квяткоўскі ТРАВЕНЬ — Анатоль Івашчанка ЧРЭВЕНЬ — Андрэй Такіндэнг

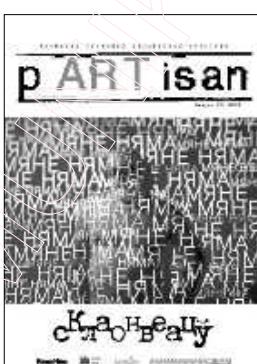
ЛІПЕНЬ — Андрэй Хадановіч ЖНІВЕНЬ — Сяргей «Пістончык» Прывулкі ВЕРАСЕНЬ — Андрэй Адамовіч КАСТРЫЧНІК — Усевалад Сцебурака ЛІСТАПАД — Ілля Сін СНЕЖАНЬ — Лявон Вольскі А таксама Валянцін Акудовіч (на вокладцы)

Удзельнікі праект:

Юрас Барысевіч: «Я пагадзіўся на ўздел таму, што вырашыў прынесці мужчынскія цэлы ў ахвяру жаночаму воку. Менавіта такі варыянт мне і працапанаві, экстрамальны — узімку голым паздымашца... Я не страшыўся мерзнуць. І нельга сказаць, што я быў ужо зусім голым. У мяне быў абурт — балей з цэнтрамі. А з вонраткі ў мяне была рылёнка».

Анатоль Івашчанка: «Я не лічу гэта хулагістам. Магчыма, калі мы пазавалі зусім голымі ці калі б мы бы былі дзяўчатамі — гэта было бы па-хулаганску».

Севярын Квяткоўскі: «Дзяя для нашага псеўдапуртыянскага грамадства досьціх хулаганская. А я люблю хулаганці — інтэлекту-

альна, творча. І таму я з радасцю далаўчыўся. Я не эксгібіцыйніст. Але калі часам можна эпатаўшы публіку, з задавальненнем гэта рабіцца».

Сірошкі Пістончык: «У гэтым німа ні разваліоць, ні правакаці — эта проста жэст, сваеабразнае запрашэнне да разгавора на балезненія цэмь. (...) У голава літаратара налічо дадатковое аружые у барбе з пурпантствам і ліцамерым».

Віталь Рыжкоў: «Падчас фотасесіі я думаў пра то, што гэты чалавек, з якога мяне малявалі, ад нечага памёр. І гэтыя чорныя кроплі на лёгкіх, і гэтыя ненатуральных — відаць, мёртвых — колерав унутраныя органы... У мяне бодзі-арт з дыягназам. Толькі я не ведаю — з якім».

Ілля Сін: «Я адразу ўсведамляў, што гэта будзе не праста

прыгожая выява, але — адлюстраванне маіх ідэяў. То, што можна пабачыць у календары, не столькі фотапартрэт, колькі своеасаблівая мастацкая акцыя, якай называецца «Апальванне іконы». Фота — тая форма, у якой гэта акцыя ўвабодзілася».

Андрэй Хадановіч: «У беларускіх ідэячы мусіць распрануцца кожны. Калі літаратары — святары каровы, настаянікі жыцця, жывыя помнікі самім сабе, аголеная задніца — адзіны жывы атрыбут, які ва ўсім гэтым ёсць. Нешта гарантавана «сваё».

Прэс-канферэнцыя

16 чэрвеня (аўторак) а 14.00 у кавярні «GRIP» (будынак к/т

Валянцін Акудовіч, Віктар Шалкевіч, Андрэй Хадановіч, Лявон Вольскі, Віталь Рыжкоў, Сяргей «Пістончык» Прывулкі і інш. у супольным арт-праекце для альманаха рARTisan

КАНЕЦ СЛОВАЎ

«вечны» каляндар аголеных беларускіх літаратараў

Прэм'ера-праэзэнцыя праекта адбудзеца 19 чэрвеня (пятніца) а 18:00 у бар-клубе «БА» (Партызанскі праспект, 6А)

У праграме: дэяўчы слэм, эратычны аўкцыён, пазытычнае караоке

Музыка: Андрэй Такіндэнг, Сяргей Пукст
Словы і дзеянні: Віктар Шалкевіч
Уваход вольны

Увага! Толькі падчас івэнту!
Спеціяльныя кошты на каляндар і дадатковую прадукцыю

Новы Час

Масава-палітычная газета
Выдаецца з сакавіка 2002 г.

Галоўны рэдактар Алена Анісім
Шэф-рэдактар Аляксей Кароль

Пасведчанне аб зарэгістрацыі № 1798 ад 12 верасня 2008.

ЗАСНАВАЛЬНИК: Мінскі гарадскі арганізацыя ГА ТБМ імя Ф.Скаріны. Адрас: 220005, г. Мінск, вул. Румянцева, 13. Тэл.: 284-85-11.

ВЫДАВЕЦ: Прыватнае выдавецтва кунарнае прадпрыемства «Час навінаў».

Пасведчанне №64 ад 12.01.2007 г.

АДРАС РЭДАКЦІІ І ВЫДАЎЦА:
220012, г. Мінск, зав. Інструментальны, 6-214.
Тэл.: +375 29 657 17 280 19 71.
nouchas@gmail.com; www.nouchas.org

НАДРУКАВАНА ў друкарні УП «Плутас-Маркет».
Мінск, вул. Халмагорская, 59 А.

Замова №

Падпісанна да друку 12.06.2009. 8.00.

Наклад 5050 асобнікам. Кошт свободны.

Радзівільская міністэрства культуры
Радзівільская міністэрства культуры
Радзівільская міністэрства культуры
Радзівільская міністэрства культуры

Радзівільская міністэрства культуры
Радзівільская міністэрства культуры
Радзівільская міністэрства культуры
Радзівільская міністэрства культуры